

SIBENSKI LIST

GLASILO ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

GOD. XXXVI.
BROJ 1797

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 13. lipnja 1998.

CIJENA
4 KUNE

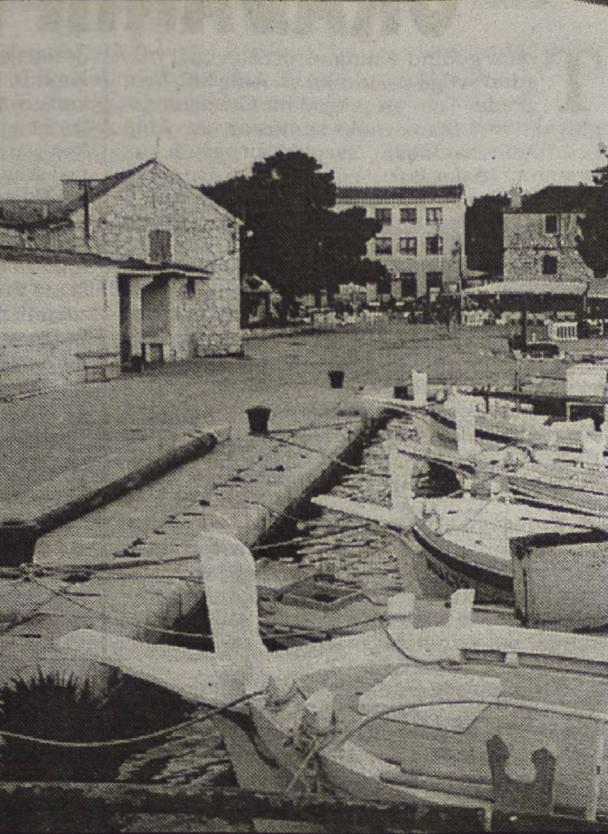
JADRANSKA BANKA d.d. ŠIBENIK
Šibenik, A. Starčevića 4, tel: 022 333 388, fax: 335 881

AKTUALNOSTI

JOŠ JEDNA NOVA OPĆINA
NA PODRUČU
ŠIBENSKO-KNINSKE
ŽUPANIJE?

**ZAŠTO
MURTERANI
HOĆE SVOJE
GRANICE
I SVOJU
LOKALNU VLAST?**

Koliko ima političke, kulturne, ekonomске pa i povijesne opravdanosti za formiranjem novih općina? Zašto »svatko« želi u svoje granice? Dok neke novoosnovane općine žale što su se upustile u novu neizvjesnost, Murterani tvrde da se neće pokajati. Betinjani im se nisu priklonili, a službeni zahtjev za njihovu inicijativu općini Tisno i županijskim vlastima još nije pristigao. Ipak procedura u skladu sa zakonom je u tijeku

Stranica 8. i 9.

PRIMJENOM NOVOG PRAVILNIKA O UVJETIMA
PRODAJE NA TRŽNICAMA OD 26. LIPNJA

**PEDESETAK LJUDI
OSTAJE BEZ POSLA**

Prodavači tekstila, tehničke, galanterije i robe široke potrošnje koji su do sada trgovali na otvorenim štandovima na tržnici, od 26. ovog mjeseca kada počinje primjena novog Pravilnika to više neće moći. Prema Pravilniku tržnica je mjesto prodaje voća, povrća, mlijecnih proizvoda iz vlastite proizvodnje, jaja i cvijeća

Stranica 6.

NA GOVORNICI

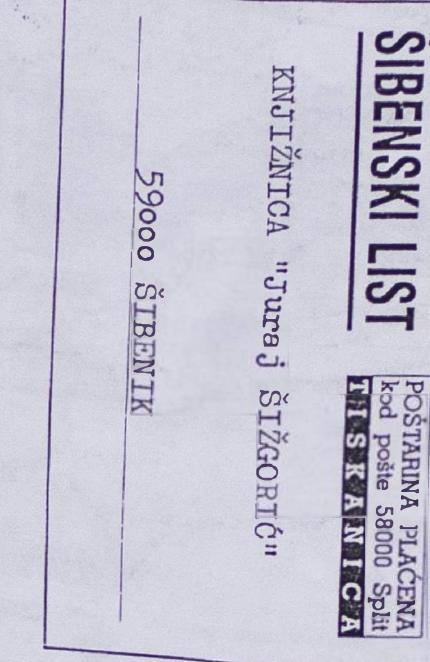
ANTE MIŠKIĆ, PROČELNIK
UPRAVNOG UREDA
ŠIBENSKO-KNINSKE
ŽUPANIJE, GOVORI O
PROVEDBI PROGRAMA
POTICANJA MALOG I
SREDnjEG GOSPODARSTVA

NOVAC SE

**NEĆE MOĆI
TROŠITI
NENAMJENSKI!**

Cilj kreditiranja malog i srednjeg gospodarstva jest otvaranje radnih mјesta i povećanje broja zaposlenih. Najbitnije je da se krediti iskoriste namjenski i da ih poduzetnici uspješno vraćaju - naglašava Ante Miškić

Stranica 4.

GOGER

PRED NOVU AKADEMSKU GODINU

**TKO TO U GRADSKOJ VLASTI
NEMA SLUHA ZA SUDBINU
VISOKE ŠKOLE ZA TURIZAM?**

Stranica 7.

MARIJANA BIRIN, ČLANICA TAE-KWON-DO KLUBA
»SOLARIS«, ODNEĐAVNO JE SVjetska »LIGHT«
PRVAKINJA U KICK-BOXINGU I DRUGA U
DISCIPLINI SEMI-KONTAKT

**DEBRECINSKO
ZLATO I SREBRO
ZA VODIČKU
SREDNJOŠKOLSKU**

Stranica 15.

IAKO PRVI REZULTATI TURISTIČKE POSJEĆENOSTI
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE MNOGO NE
OBECĀAVAJU, TURISTIČKI DJELATNICI TVRDE:

**PODACI NISU
ALARMANI!**

Prilike će već idućeg tjedna krenuti na bolje, a mjerodavni podaci za ocjenu ovogodišnje turističke sezone bit će tek oni od 21. lipnja pa dalje - tvrdi Šime Vlašić, direktor Županijskog ureda Turističke zajednice

Stranica 16.

SPORT

Stranica 15.

NOVINARSKE MUKE

PRVI SUSRET ŠIBENSKOG
BISKUPA msgr. ANTE IVASA
I DALMATINSKOG
EPISKOPA LONGINA

NUŽNA JE SURADNJA DVJU CRKAVA

Počeo sam gospodinu episkopu dobrodrušili, jer je on došao na svoje mjesto. Gospodin Longin je Episkop dalmatinski i njegovo je mjesto da bude u svojoj crkvi kao što je i moje mjesto da budem u svojoj crkvi. Pokojni biskup Badurina je poznato je, a tomu je svjedok i gospodin Longin, stalno nastojao, neovisno o teškom vremenu u kojem smo živjeli i dogadaje, da se osigura vjernicima njihovo temeljno pravo, a to je da svoju vjeru mogu isповijediti i da mogu svoju vjeru jačati svetim sakramentima, kratko je novinarima izjavio nakon sastanka s episkopom Longinom održanog iza zatvorenih vrata ovoga ponedjeljka šibenski biskup msgr. Ante Ivas.

Episkop Longin, koji je prije desetak dana stigao u Šibenik u svoju eparhiju, na-

Snimio Radovan GOGER

kon susreta sa šibenskim biskupom izrazio je zadovoljstvo što ga je biskup Ivas primio u svoj dom na razgovor. Bio je to prvi susret šibenskog biskupa i dalmatininskog episkopa.

- Iako smo se danas prvi put susreli i upoznali, ovo je nastavljanje dobrih veza i odnosa koje su u ovom gradu i šire gajile naše dvije crkve. Vjerujem da ćemo, uz Božju pomoć, mi ovdje pomoci duhovnu obnovu našeg naroda i biti njihovi pastiri. Mi smo prije svega propovjednici mira, ljubavi, tolerancije i dobre volje, a ja vjerujem da ćemo u svom radu, mi pravoslavni svećenici imati podr-

šku i suradnju naše sestrinske, katoličke crkve, kazao je Longin.

Razgovoru u biskupskoj kući naznačni su bili i protoperje prof. Slavko Zorica, sekretar parohije u Šibeniku, te protoperje Stavrosor Ilijia Karajović.

Dogovoreno je tom prilikom, kako nas je izvjestio biskup Ivas, da je nužno ostati u kontaktu, suradivati i u mnogim stvarima se konzultirati međusobno. Naime, moguće je sada u vrijeme povratka izbjeglih Srbu očekivati i neke probleme. No zajednički ih moramo rješavati, naglasili su sugovornici, ocjenjujući uspješnim svoj prvi susret i razgovor.

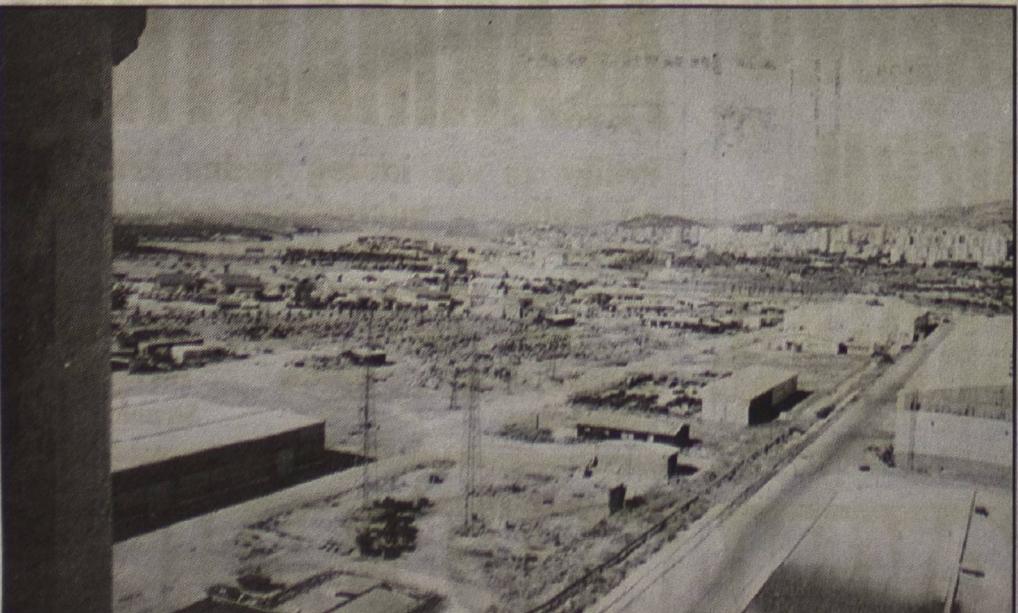
K.R.

U VODICAMA OTVORENI DANI LOKALNOG RADIJA NAGRADE ZA DOSEGE U NOVINARSTVU

U četvrtak navečer u Vodicama su otvoreni Dani lokalnog radija koje priređuje Udruga lokalnih javnih glasila, ove godine u povodu 56. godišnjice od početka rada prvog lokalnog radija u Hrvatskoj i 36. obljetnice postojanja Udruge lokalnih javnih glasila. Tijekom trodnevne radijske fešte, u petak i u subotu održat će se i Drugi hrvatski radijski festival, žanrovi određeni na pop, rock i zabavnu glazbu. Suorganizatori Festivala, pored Udruge lokalnih javnih glasila su Croatia records, Obiteljski radio, ZG Zoe music i »Vodičanka-tours«, koja je na Danima radija ugostila oko 350 novinara, direktora i glazbenih urednika iz 80 lokalnih radijskih postaja i devet listova. Na večeri otvaranja ovogodišnjih Dana lokalnog radija, održanoj u preuređenome dijelu hotela »Punta« u Vodicama dodijeljene su tradicionalne nagrade Udruge lokalnih javnih glasila za novinarske dosege. Od pristiglih radova, ocjenjivački sud odlučio je ovogodišnji »Zlatni mikrofon« dodijeliti Slavku Zguriću, novinaru Hrvatskog radija Petrinja za seriju emisija o prognanima. Davoru Ivančiću iz Radio-Ludbrega ove je godine prišao srebrni mikrofon za emisiju »Zadnje zvono« o životu i problemima mladeži, dok je »Zlatna kartica« nagrada za tiskovno novinarstvo, dodijeljena Željku Feketu, za komentare u »Vinkovačkim novinama«.

S time je završio i službeni dio prve večeri Dana radija, na kojoj su sudionike ovogodišnje radijske manifestacije pozdravili čelnici Grada Vodica, Igor Mrduša, zamjenik predstojnika Ureda za informiranje RH i Juraj Hračić, predsjednik Udruge lokalnih sredstava informiranja. Drugi, ležerni dio večeri, ispunjen glazbom Miroslava Škore, sastava »Papagalo« i izvrsnim zabavljачkim setovima Dreletronika, navijestio je ozračje u kojem će se i ove godine u Vodicama održati »Dani lokalnog radija«.

B.P.

Poslovni prostor na Ražinama

Snimio Radovan GOGER

KNIN exPRESS

DRAGO KRPINJA POČASNI GRAĐANIN KNINA

Treću godinu Kninjani proslavljaju blagdan svoga zaštitnika sv. Ante kao Dan grada. Tom su prigodom Gradsko povlavarstvo i franjevački samostan sv. Ante pripremili trodnevni šaroliki program, uz brojne sportske, kulturne, zabavne i druge događaje. Blagdan sv. Ante ubuduće će u Kninu biti neradni dan. Odlučili su to vijećnici grada Knina na svojoj posljednjoj sjednici. Također je prihvaćena odluka da se zaslужima na blagdan podijeli deset priznanja grada Knina. Prvi na toj listi zaslужnih je savjetnik predsjednika RH za oslobođenje područja Drago Krpinja, kojemu je dodijeljena titula počasnog građanina Knina. General bojnik Mirko Norac, zapovjednik 3. zbornog područja OS RH Knin dobitnik je posebne nagrade za životno djelo, a nagrada grada još su primili 3. zborni područje OS RH i Zvonimir Puljić, nekadašnji povjerenik Vlade za Knin. Plakete grada Knina dobili su dr. Anton Bauer koji je svoju vrijednu zbirku umjetnina darovao kninskoj galeriji, dr. Pero Zanchi, šef kirurškog odjela u kninskoj Općoj bolnici, Ante Nadomir Tadić-Sutra kninski pjesnik i kulturni djelatnik, pomoćnik zapovjednika za PD u Domu HV Kralj Zvonimir.

Osim pojedincima, plakete su dodijeljene i KUD-u »Zvonimir«, Hrvatskom radio Kninu i rukometnom klubu Knin 95 koji je nedavno postigao veliki uspjeh kninskog sporta plasiravši se u prvu B hrvatsku rukometnu ligu. Priznanja su dodijeljena na svečanoj sjednici Gradskoga vijeća, održanoj prigodom Dana grada u dvorani Doma HV-a.

Među mnogobrojnim događajima istaknimo dvije zanimljive izložbe postavljene u Domu kulture, koje su priredili odjel za društvene djelatnosti Gradskog povlavarstva i Matičnu hrvatsku Knin. Građani Knina imali su prigodu ponovno razgledati umjetničke slike iz

donacije »Zbirka Bauer – kraljevskom gradu Kninu«. U manjoj izložbenoj dvorani u Domu kulture (staroj gimnaziji) otvorena je druga izložba pod nazivom »Djeca gradu Kninu« na kojoj su izloženi likovni radovi učenika osnovne i srednje škole u organizaciji likovne sekcije Matice hrvatske Knin.

U Dan grada pripremljen je i bogat sportski program, koji je započeo malonogometnim turnirom »Knin 98« na igralištu osnovne škole Vukovar, gdje se prijavilo 16 malonogometnih momčadi. Sahovski klub Knin ugostio je Hrvatski šahovski klub Drvar u prijateljskom susretu, a sportska događanja u Knini zavrijeće nogometna utakmica na travnaku HNK Dinare između ekipa Državnog sabora RH i Šibensko-kninske županije.

U zabavnome dijelu proslave zajednički koncert priredili su Tereza Kesovija i ansambl »Bonaca«.

Središnja proslava sv. Ante održava se u subotu i počinje ranojutarnjom budnicom ulicama grada limene glazbe iz Trilja. Velika procesija Kninom polazi od Trga Oluje do Samostana sv. Ante gdje svetu svećanu misu predvodi biskup šibenski msgr. Ante Ivas. I ove godine, misno slavlje održava se ispred crkve sv. Ante, koja je tijekom višegodišnje okupacije bila dosta devastirana, a kroviste potpuno zapaljeno. Makar obnova već dugo traje, crkva ni treću godinu nakon oslobođenja nije uspjela primiti vjernike. No, ovoga puta radovi na uređenju crkve sv. Ante intenzivno se odvijaju, kroviste i vanjski dio crkve su obnovljeni, a u sjedištu kninske župe obecavaju da će svoj stari, pa i još ljeplji izgled sv. Ante dobiti već tijekom ovoga ljeta. To bi značilo da će iduće godine najveći kninski blagdan zaista biti obilježen ondje gdje je to i logično, u crkvi kninskog zaštitnika sv. Ante.

Ž. JURAS

KONFERENCIJA ZA NOVINARE GRADSKE ORGANIZACIJE HSLS-a ŠIBENII PROSTOR TLM-a i TEF-a - PREDUVJET GOSPODARSKOG RAZVOJA

Konferenciju za novinare šibenski HSLS-ovci sazvali su s namjerom i svrhom upoznavanje javnosti o novim preduvjetima razvitka šibenskog gospodarstva, kazao je na početku konferencije Mario Kovač, član Malog vijeća stranke.

— Mi u HSLS-u svjesni smo teškoča u kojima se grad Šibenik nalazi, posebno kada se radi o stanju u gospodarstvu i gospodarskom razvoju grada, svjesni da je pred nama teška zadaća izlaska iz ovakvog stana, ali i da ima izlaza, naglasio je Kovač.

Taj razvoj haeselesovci vide prije svega na području triju lokacija, odnosno zona. Prostor bivše tvornice elektroda i ferolegura, gospodarsku zonu na Ražinama (TLM), te - za njih u dalekoj budućnosti - na Podi.

— Prostor u sklopu TLM-a, površine od oko 92 tisuće četvornih metara, posebno je interesantan malim poduzetnicima i obrtnicima, naglasio je Nikola Rak, potpredsjednik gradske organizacije HSLS-a i aktualni dogradonačelnik Grada Šibenika i obrazložio:

— Prostor TLM-a koji ima kompletну infrastrukturu interesantan je ulagačima iz više razloga. Kad prvo, od Vlade RH dobili smo suglasnost i zeleno svjetlo da se uđe u taj prostor. Naime, o tomu su naš dogradonačelnik Franjo Čeko i župan Ivo Baica nedavno razgovarali s premijerom Matešom. Još ne možemo govoriti o modelu po kojem bi ta zona funkcionalira. Hoće li taj prostor biti vlasništvo Grada Šibenika i on upravljati njime, hoće li njime upravljati HEP i mno-

gement TLM-a, ili će biti osnovano mješovito poduzeće, nameđe je u ovom trenutku sveđeno. Ono što je najbitnije za grad Šibenik i ovu gradsku vlast, svakako je da se taj prostor otvari prema potencijalnim poduzetnicima i privrednim strankama.

Bitno je da otvaranje ove zone doneće i nova radna mjesto i privuče investitore, a mogu reći da već sada ima deset do petnaest interesantata.

Dakako, atraktivni prostor, koji je Vlada RH - nakon rješavanja vjerovničkih obveza - darovala Gradu Šibeniku, je prostor TEF-a. Grad treba, dodao je Rak, odrediti strategiju namjene i razvoja tog prostora, no ono svakako prema mišljenju šibenskih haeselesovaca treba imati visokokomerčjalne sadržaje namijenjene turističke svrhe. Uskoro će, navedio je dogradonačelnik Rak, biti osnovano poduzeće koje će upravljati tim prostorom.

Ne treba odustati od zone Podi, ali...

Mario Kovač, podsjetio je novinare o mišljenju šibenskog HSLS-a o podizanju slobodne carinske zone Podi. Njihovo zalaganje o aktualiziranju i afirmiranju prostora u sklopu TLM-a ne znači apsolutno odbacivanje ideje o Podi.

— Prostor TLM-a koji ima kompletну infrastrukturu interesantan je ulagačima iz više razloga. Kad prvo, od Vlade RH dobili smo suglasnost i zeleno svjetlo da se uđe u taj prostor. Naime, o tomu su naš dogradonačelnik Franjo Čeko i župan Ivo Baica nedavno razgovarali s premijerom Matešom. Još ne možemo govoriti o modelu po kojem bi ta zona funkcionalira. Hoće li taj prostor biti vlasništvo Grada Šibenika i on upravljati njime, hoće li njime upravljati HEP i mno-

gement TLM-a, ili će biti osnovano mješovito poduzeće, nameđe je u ovom trenutku sveđeno. Ono što je najbitnije za grad Šibenik i ovu gradsku vlast, svakako je da se taj prostor otvari prema potencijalnim poduzetnicima i privrednim strankama.

Bitno je da otvaranje ove zone doneće i nova radna mjesto i privuče investitore, a mogu reći da već sada ima deset do petnaest interesantata.

Dakako, atraktivni prostor, koji je Vlada RH - nakon rješavanja vjerovničkih obveza - darovala Gradu Šibeniku, je prostor TEF-a. Grad treba, dodao je Rak, odrediti strategiju namjene i razvoja tog prostora, no ono svakako prema mišljenju šibenskih haeselesovaca treba imati visokokomerčjalne sadržaje namijenjene turističke svrhe. Uskoro će, navedio je dogradonačelnik Rak, biti osnovano poduzeće koje će upravljati tim prostorom.

Ne treba odustati od zone Podi, ali...

Mario Kovač, podsjetio je novinare o mišljenju šibenskog HSLS-a o podizanju slobodne carinske zone Podi. Njihovo zalaganje o aktualiziranju i affirmiranju prostora u sklopu TLM-a ne znači apsolutno odbacivanje ideje o Podi.

— Prostor TLM-a koji ima kompletну infrastrukturu interesantan je ulagačima iz više razloga. Kad prvo, od Vlade RH dobili smo suglasnost i zeleno svjetlo da se uđe u taj prostor. Naime, o tomu su naš dogradonačelnik Franjo Čeko i župan Ivo Baica nedavno razgovarali s premijerom Matešom. Još ne možemo govoriti o modelu po kojem bi ta zona funkcionalira. Hoće li taj prostor biti vlasništvo Grada Šibenika i on upravljati njime, hoće li njime upravljati HEP i mno-

K. RUDAN

UZ PROSLAVU
7. OBLJETNICE
113. BRIGADE
HRVATSKE VOJSKE

HVALA ZA SLOBODU!

Šibenska 113. brigada 19. lipnja obilježit će sedmu godinu uspješnog djelovanja. Od vremena kada je, po pismenoj zapovijedi Ministarstvo narodne obrane RH ustanovljena, do danas, sinonim je uspjeha Hrvatske vojske. Mnogi vojni analitičari slažu se da je upravo obrana Šibnika u rujnu 1991. godine bila velika prekretnica i prva velika ratna pobeda. Šibenčani su posebno ponosni na svoju brigadu, jer su njezini pripadnici, u tom za hrvatski narod najtežem vremenu, dokazali da se s velikim vojnim moralom može pobijediti brojčano i tehnički puno nadmoćnijeg neprijatelja. Zato se s pravom može kazati kako su njezini pripadnici za trajanja domovinskog rata izvršavajući zapovijedi svojih predpostavljenih i slijedeći hrvatsku državnu politiku, bili i do danas ostali prepoznatljivi cijeloj Hrvatskoj.

- Pobjedonosni usklik »Obadva, obadva, obo su pala ...« postao je simbol šibenske pobjede ali i usklik koji je hrabrio hrvatske vojниke na bojištima diljem Hrvatske.

Nakon »rujanskog rata« nad šibenskim nebom uništeno je više neprijateljskih zrakoplova, preko pedeset vozila, osvojeno tridesetak raznih plovila, zauzeto više od polovine vojnih objekata, topova, strjeljiva

Ratni put 113. šibenske brigade započeo je još u srpnju, na području sela Vukšića, u skradinskom zaleđu, kada je neprijatelj napao zrakoplovstvom. Sedmodnevna bitka za Šibenik započela je 16. rujna 1991. godi-

le u podizanju morala žiteljima šibenskog kraja i kao potvrda da nije dan napad neprijatelja na grad i njegovu okolicu neće proći nekažnjeno. Nakon toga, 2. ožujka 1992. godine, akcijom oslobođanja Nos Kalika stvoreni su preduvjeti za kasniju uspješnu akciju oslobođanja miljevačkih sela, 21. lipnja 1992. godine kada su neprijatelju naneseni veliki gubici u ljudstvu i tehnički. Ta je akcija zabilježena i kao prvi veći uspjeh oslobođanja okupiranih hrvatskih područja koja poslije više nikada nisu pale u neprijateljske ruke. Pripadnici 113. brigade uspješno su odrali i borbenu zadaću obrane prijevoja Stolovi, u travnju i svibnju 1992. godine, gdje je zaustavljeno napredovanje neprijatelja prema Nerevanskoj dolini. Potkraj prosinca 1992. godine 113. brigada postala je ustrojem ročna brigada, koja je u isto vrijeme držala položaje i obučavala ročne vojnike. Tijekom 1993. godine brigada s ročnim sastavom uspješno izvršava borbenu zadaću na Maslenici, u zoni odgovornosti od Islama Grčkog do Sonkovića, kao i borbenu zadaće u obrani skradinskog i vodičkog zaleđa.

O sudjelovanju u ratnim vojnim operacijama i ulozi ročne vojske u njima sadašnji, osmi zapovjednik 113. šibenske brigade, brigadir Jozo Šarić kaže: U svim operacijama koje su vodene od Maestrala do Oluje najveći teret iznijeli su upravo ročni vojnici, naročito 14. i 15. narančast. U tim je akcijama na žalost, bilo i poginulih i ranjenih.

U akciji »Oluja« već prvog dana

Osim ponosa što su pripadnici proslavljene 113. šibenske brigade, ovi mladi ljudi - kao najsvetiju nose obvezu prema žrtvama svojih poginulih suboraca i članovima njihovih obitelji. Zapovjednik 113. brigade, brigadir Jozo Šarić ističe: »Tijekom Domovinskog rata 113. brigada imala je 72 poginula i preko 300 ranjenih pripadnika. O svim udruženima prošlih iz Domovinskog rata vodi se skrb i nastojimo rješiti svaki njihov problem. Redovito, na blagdan Svih svetih izaslanstvo brigada odaje počast svojim poginulim pripadnicima ne samo na području Šibensko-kninske županije već i diljem Hrvatske.«

Danas u mirnodopskom vremenu, brigada se bavi provedbom vojne obuke i odgoja ročne vojske. Obuka se izvodi po MPR-DTAP-programu jer su u brigadi i te kako svjesni da i u miru dobro obučen vojnik jamči pouzdane temelje opstojnosti Hrvatske i trajne slobode.

Kao i u ratnom vremenu, suradnja sa svim civilnim strukturama na vrlo je visokoj razini, tako da pripadnici ove brigade sudjeluju u svim većim akcijama koje organiziraju društveno-političke zajednice na području naše ili Zadarske županije. Posljednje tako velike akcije bile su na uređenju prilaznog puta za Visovac, pošumljavanju Meštrovica glavice pored crkve Presvetog Otkupitelja i sportskog centra »Ljubica« u Crnici.

Brigadir Šarić ističe kako je ročnica u krugu vojarne omogućeno bavljenje športskim aktivnostima. Tako je primjerice športska tae-

ne kada je neprijatelj napao kompletну bojišnicu 113. brigade i izbio na Šibenski most. Zahvaljujući velikoj hrabrosti, umješnosti i visokom vojnom moralu, grad je obranjen i spriječen je prodror neprijatelja na more s time i razbijanje Hrvatske na dva dijela. Šibenska brigada zaustavila je neprijatelja na području Pakova Sela, obranila i za sve vrijeme rata držala skradinsko zaleđe, dok je bitnica PZO na Zečevu najzaslužnija za već spomenuta »obadva«.

Prvo napadno djelovanje brigade bilježi 25. prosinca 1991. kada su oslobođena sela Dragišći i brdo Gradina. Šibenčani su pokazali da i oni mogu uzvratiti topničkom vatrom gadajući Knin. Prve topničke granate ispaljene na Knin koji je u to vrijeme bio središte moći neprijateljskih snaga, najveći su učinak ima-

brigada je oslobođila sela Čista Velika i Čista Mala, potom je nastavljeno napredovanje prema Bribirskim Mostinama i Kistanjama, gdje je potpuno slomljen otpor neprijatelja. Położaje oko Srba brigade preuzima 8. kolovoza, a 14. kolovoza oslobođa Trubar i Vaganj, te preuzima strategički značajno brdo Bobara, čime je otvoren put za daljnje napredovanje prema Drvaru oslobođenom 14. rujna 1996. godine i još dalje, prema Oštrelju.

Uz djelatni i pričuvni sastav, posebnu snagu brigade predstavljali su ročni vojnici koji su sudjelovali u svim napadnim djelovanjima. Govoreći o strukturi pripadnika brigade, brigadir Jozo Šarić ističe: - Sav časnici i dočasnici kadar čine ljudi koji su njezini pripadnici još iz 1991. godine, oni kojima je dobro poznato sve što vojnički život nosi.

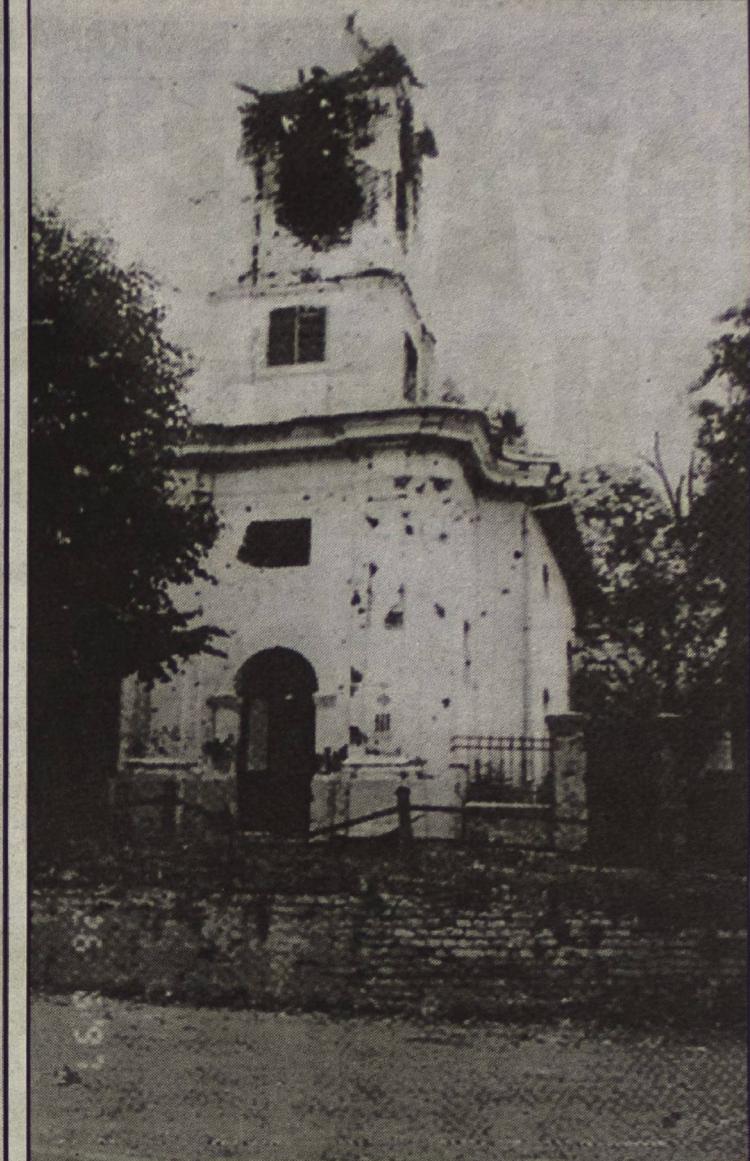
kwon-do sekcija koja je registrirana pri Hrvatskom športskom savezu na otvorenom prvenstvu u Omišu osvojila dva druga mesta.

Umjetnička sekcija vrlo je aktivna na uređenju prostora oko vojarne i izrađuje odljeve, suvenire i slike s likom sv. Mihovila, zaštitnika brigade.

Nakon ustanovljenja vojnog ordinarijata na razini OS brigada je dobila vojnog kapelana, a kapelica Sv. Mihovila kojoj se služi sveta misa sagrađena je sredstvima koja su donirali pripadnici brigade.

Svi Šibenčani kao i mnogi drugi diljem Hrvatske o zaslugama brigade za slobodu Hrvatske dovoljno znaju. Zato ovom prilikom svim pripadnicima 113. Šibenske brigade čestitamo njihovu obljetnicu i iskazujemo hvalu za najveći dar - za slobodu.

Anita GRCIĆ

VRATIMO ŽIVOT VUKOVARU

»Šibenski list« u zajedničkoj akciji sa Šibensko-kninskom županijom i svim jedinicama lokalne uprave i samouprave u prikupljanju sredstava za obnovu Kapele sv. Roka u Vukovaru.

Ne zaboravimo grad simbol hrvatskog stradanja, hrvatske obrane i hrvatske nade!

Dajmo svoj prilog za njegovu obnovu!

Sredstva se mogu uplatiti na žiroračun proračuna Šibensko-kninske županije broj: 34600-630-42.

Poziv na broj:
za pravne osobe:

21 7358 - maticni broj uplatioca

za fizičke osobe:

22 7358 - JMBG uplatioca

Svrha uplate: obnova Kapele sv. Roka u Vukovaru
Imena darovatelja bit će objavljena u »Šibenskom listu«.

ANTE MIŠKIĆ, PROČELNIK UPRAVNOG UREDA ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE ZA GOSPODARSKU DJELATNOST, GOVORI O PROVEDBI PROGRAMA POTICANJA MALOG I SREDNJEG GOSPODARSTVA

NOVAC SE NEĆE MOĆI TROŠITI NENAMJENSKI

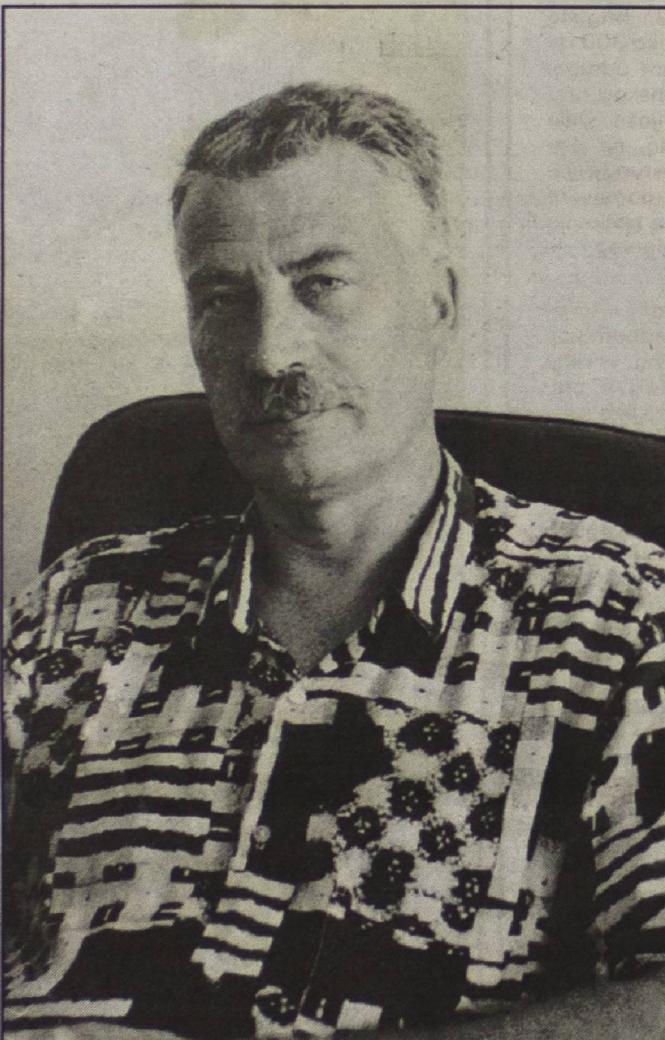
Vlada Republike Hrvatske bespovratno je Šibensko-kninskoj županiji dala pet milijuna kuna za provedbu programa poticanja malog gospodarstva koji je donesen prošle godine i oko kojeg je bilo dosta kontroverzi. Najprije je Šibensko-kninska županija stavljen na tapet u Ministarstvu gospodarstva jer je taj program navodno nekvalitetan i loše izrađen pa je za kaznu dobila najmanje novca iz državnog proračuna, svega 600.000 kuna da bi na nedavnom seminaru u Puli stručne službe Županije na taj isti program doatile poхvalnice a Vlada se isprisla s pet milijuna kuna pomoći za njegovo provođenje. O tom programu u sklopu kojeg je do sada odobreno 17 kredita njegovom dalnjem provođenju i uprće mogućnosti poticanja razvoja poduzetništva malog gospodarstva u Šibensko-kninskoj županiji koja nema baš jaku poduzetničku tradiciju, razgovarali smo s Antom Miškićem, pročelnikom Upravnog odjela Šibensko-kninske županije za gospodarsku djelatnost koji je odne davno na tom mjestu. Prije toga radio je desetak godina kao komercijalist u šibenskom »Poliplastu« a posljednjih godina imao je vlastitu tvrtku tako da mu poduzetništvo i problemi s kojima se poduzetnici susreću nisu strani:

● Kako se dogodilo to da Vlada RH izvan sheme dodijeli Šibensko-kninskoj županiji pet milijuna kuna za razvoj malog gospodarstva?

— Do toga je došlo na osnovi razgovora našeg župana lve Baice u Ministarstvu gospodarstva koji je iznio što smo sve učinili u razvoju malog gospodarstva, koliko smo bili ažurni u izradi programa i dodjeli sredstava. Vlada je ocijenila da su naše aktivnosti ozbiljne i da onih 600.000 kuna što su nam ih lani dodijelili nije dovoljno jer je ostalo oko 60 neriješenih zahtjeva. Odlučili su interventno reagirati s pet milijuna kuna.

● To nisu jedina sredstva koja će ove godine biti na raspolaganju za provođenje programa razvoja malog gospodarstva! Čula sam neke procjene kako bi ukupno trebalo biti osigurano oko 14 milijuna kuna. Je li to točno?

— Takva su naša predviđanja ali ne bih želio o tomu preuranjeno govoriti. Osim novaca koji smo dobili od Vlade tu je i 2,250.000 kuna koje su gradovi i općine u Županiji udružili iz svojih proračuna i na temelju tog ćemo tražiti novac od Ministarstva gospodarstva. Računamo da ćemo dobiti barem još toliko. Očekujemo i da će nas i ove godine, kao i lani pratiti

Jadranska banka, pa bi se na kraju, kada se sve zbroji moglo skupiti i 14 milijuna kuna ali to ne znači da će se to u cijelosti ostvariti.

Mrežom savjetodavnih institucija pomoći poduzetnicima

● Je li točno da je bilo otpora udruživanju sredstava koja su u proračunima gradova i općina osigurana za razvoj malog gospodarstva, da su se neki tomu protivili?

— Istina je da neke općine nisu željele udružiti sredstva ali na kraju, nakon razgovora i uvjeravanja shvatili su da je to bolja varijanta i svi su udružili novac, i Skradin i Knin i ostali. Svi oni izdvojili su jedan posto svog proračuna a Županija je sama izdvojila 1.350.000 kuna.

● Je li lanjski program poticanja malog gospodarstva mijenjan?

— Dopunili smo ga nekim novostima ali ne bih za sada o tomu govorio jer je to samo prijedlog za Županijsku skupštinu koji ona može a ne mora prihvati pa ne bih želio ništa prejedicirati. U svakom slučaju predviđeli smo osnivanje povjerenstva za samozapošljavanje razvojačenih branitelja koje bi organiziranjem tribina i okruglih stolova u suradnji s Županijskom Obrtničkom i Gospodarskom komorom te Poljoprivredno-savjetodavnom službom, trebalo upućivati razvojačene branitelje kako

doći do kredita za otvaranje samostalnog posla i kako ostvariti poduzetničke ideje koje imaju. Planiramo i akcije promicanja programa malog i srednjeg poduzetništva i drugih vidova pomoći i finansiranja poduzetničkih programa jer smo primijetili da ljudi nemaju dovoljno informacija niti o ovom županijskom programu niti o ostalim vidovima financiranja koje nude HBOR. Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva i neke međunarodne institucije.

● Na koji način će se sada nastaviti odobravati krediti za razvoj malog i srednjeg gospodarstva? Već postoji lista od šezdesetak zahtjeva koji su prošli Županijsku Komisiju ali za njih nije bilo novaca. Hoće li oni sada imati prednost pred novim zahtjevima koji budu pristizati ili će se svi ponovno analizirati i bodovati?

— Mi ćemo vjerojatno za mjesec dana uputiti javni poziv svima koji su zainteresirani za kredite iz Županijskog programa. Postojeći zahtjevi će se uzeti u obzir i ako bude potrebno nadopuniti će se ali sadašnja rang-lista neće više važiti. Sve će se ponovno analizirati i bodovati. Vjerojatno će biti promijenjena i komisija ali za sada je o tome preuranjeno govoriti.

● Do sada se plakalo kako nema dovoljno novaca za poticanje poduzetništva i otvaranje novih radnih mješta a može li se sada dogoditi da bude novca ali ne i kvalitetnih programa? Čla-

Cilj kreditiranja malog gospodarstva jest da se otvore radna mjesta i poveća broj zaposlenih. Najbitnije je međutim, da se ti krediti iskoriste namjenski i da ih poduzetnici uspješno vraćaju. Posao će se tada sam od sebe širiti. Ako se to ne dogodi, imat ćemo samo tragedije, jer najteže je kad netko tko se zadužio, dođe u situaciju da kredit ne može vratiti — naglašava Ante Miškić

novi sadašnje komisije za provođenje programa poticanja malog gospodarstva žalili su se da je među osamdesetak zahtjeva što su ih dobili malo kvalitetnih programa!

— Sigurno će biti problema jer nije lako krenuti u poduzetništvo. Mnogi ljudi u Šibensko-kninskoj županiji s obzirom na stanje u gospodarstvu prisiljeni su biti poduzetnici i otvarati svoje tvrtke jer su ostali bez posla a ne zbog toga jer imaju neku dobru ideju o tomu kako zaraditi novac. Oni postaju poduzetnicima silom-prilika i to treba imati u vodu a okolnosti na našem tržištu su ionako složene i ne nude baš puno šanse za poduzetništvo. Istina je da nije lako naći niti pravu ideju za poduzetništvo ali to su porođajne muke koje trebamo proći. Očekujem da će država učiniti još neke korake za poticanje poduzetništva jer ovo sada nije dovoljno.

● Pitanje je i kakve poduzetničke programe poticati, sve koji se pojave uz elaboriranu ideju ili smo one djelatnosti koje se ubrajaju prioritete a tu se stalno spominje proizvodnja. Postoji li u Šibensko-kninskoj županiji uopće jašan stav o tomu?

— Mi još uvijek robujemo nekim pojmovima kao što su proizvodnja i slično. Na Zapadu se 80 posto nacionalnog proizvoda realizira u sektoru usluga i zašto i kod nas ne razvijati takve djelatnosti pogotovo kada težimo biti turističkim područjem. U svakom slučaju prednost imaju proizvodni programi te turistička i poljoprivredna djelatnost.

● Ne ulažu li se u taj segment gospodarstva sada kod nas velike nade jer kako ste i sami rekli ne mogu svi biti uspješni poduzetnici. Što ako se na kraju potroši za kredite puno novca bez većeg gospodarskog učinka?

— Mi moramo razviti mrežu institucija od obrtničke i gospodarske komore, konzultanata, centara za poduzetništvo koji će pružati pomoć ljudima u realizaciji njihovih ideja. Istina je da novac i krediti ne znače puno ako nije sposoban i spretan onaj tko vodi posao. Uz to postojat će stroga kontrola korištenja kredita koji se iz Županijskog proračuna odobravaju pa se neće moći dogoditi da se taj novac nena-

mjeni potroši. Uostalom onaj tko kredit dobije morat će ga vratiti.

Šibensko-kninska županija među prvima

● Mnogi ljudi ne mogu dobiti te kredite jer im je problem osigurati hipoteku, posebno na nekad zaposjednutim područjima? Imate li rješenje za to?

— Tih problema ima ali očekujemo značajniju aktivnost Hrvatske garancijske agencije koja daje garantije i do 80 posto vrijednosti kredita. Mi smo u svim dopisima koje smo poslali u Ministarstvo gospodarstva upozorili na taj problem davanja jamstva za kredite, i nadamo se da će neka rješenja biti utvrđena iako je tu teško bilo što učiniti, jer onaj tko kredit traži mora na neki način jamčiti njegovo vraćanje.

● Ima i pritužba kako je vrlo spor postupak odobravanja kredita. Neki se žale na to da Jadranska banka odgovarajući ispitivanjem boniteta, a u Banci s druge strane kažu da je to normalna procedura, da se ona ponekad uspori jer zahtjeve ne prati sva potrebna dokumentacija. Što je istina?

— Čini mi se i jedno i drugo. Često su ti zahtjevi nepotpuni a isto tako banka ima svoj ritam, svoju proceduru koja se mora poštivati. Taj postupak odobravanja kredita i ispitivanja boniteta tvrtki koje traže kredit sada bi trebalo teći u kontinuitetu pa vjerujemo da će se sve to brzo uigrati i da će taj postupak kraće trajati.

● Hoće li i druge banke a ne samo Jadransku dobiti priliku da se, ako to žele, uključe u provođenje županijskog programa poticanja malog gospodarstva?

— Već smo stupili u kontakt s bankama koje djeluju na našem području. Sa svima njima ćemo obaviti poslovne razgovore i vidjeti tko što od njih nudi i kakve uvjete i mogućnosti pruža. Na osnovi toga ćemo odlučiti s kim ćemo surađivati. Nema namjeru protežirati samo jednu banku već pružiti svima jednaku šansu!

● Dosadašnji krediti koji su se odobravali bili su smješno niski za bilo kakav ozbiljan posao. Maksimalno su mogli iznositi 100.000 kuna. Hoće li se sada povećati?

— Naravno, ali ja sada ne

mogu reći koliki će krediti biti jer o tomu će na prijedlog Županijskog poglavara odlučiti Županijska skupština.

● Imate li nekakvu projekciju o tomu koliko bi zahvaljujući programu poticanja malog gospodarstva u Županiji i ulaganju tih očekivanih 14 milijuna kuna moglo biti otvoreno radnih mjesto?

— Cilj cijelog ovog posla je da se otvore radna mjesta i poveća broj zaposlenih. Najbitnije je međutim, da se ti krediti iskoriste namjenski i da ih poduzetnici uspješno vraćaju. Posao će se tada sam od sebe širiti. Ako se to ne dogodi, imat ćemo samo tragedije, jer najteže je kad netko tko se zadužio, dođe u situaciju da kredit ne može vratiti.

● Ocjene o županijskom programu poticanja malog gospodarstva i uopće aktivnostima županijskih, gradskih i općinskih čelnika i stručnih službi bile su oprečne. Najprije je gradski Vladimir Zanić iz Ministarstva gospodarstva prozvao Šibensko-kninsku županiju kao najgoru, pa je onda program ocijenio dobrim. Na seminaru u Puli taj je program pohvaljen. Možete li objektivno ocijeniti ono što je u Županiji do sada napravljeno u odnosu na druge županije o čemu ste imali prilike čuti na seminaru u Puli?

— Sav ovaj posao koji radiamo u vezi s poticanjem malog i srednjeg gospodarstva je novost i za Županiju i za Hrvatsku. S jedne strane postoje jasne želje i vizije Ministarstva gospodarstva, a s druge strane su jedinice lokalne samouprave koje te programe moraju utvrditi i provesti a nemaju nikakva iskustva. Ministarstvo nastoji sve to što prije realizirati a često se ne uzimaju u obzir stvarne mogućnosti u gradovima i općinama. Mi se u svemu tomu učimo uz veliku pomoć predstavnika Ministarstva gospodarstva. Ako se uspoređujemo s drugim županijama mogu odgovorno reći da smo negdje pri vrhu. Od nas su možda dalje otišli u Istarskoj, Ličko-senjskoj i Krapinskoj županiji. U Istarskoj županiji primjerice imaju i program davanja zemljišta poduzetnicima po povoljnim uvjetima a u Krapinskoj županiji osnovali su centar za poduzetništvo što bi dobro došlo i nama.

Razgovara: D. FERIG

IZ ŠIBENSKO PODRUČNE SLUŽBE HRVATSKOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE

NOVE MJERE ZA SVE VEĆU NEZAPOSLENOST

Poduzetnici i obrtnici s područja Šibensko-kninske županije mogu, ukoliko su zainteresirani, podnijeti zahtjev za korištenje nekih mjera za poticanje zapošljavanja koje je, nakon dvogodišnje stanke, ponovo počeo provoditi Hrvatski zavod za zapošljavanje preko svojih područnih službi.

Mjere za poticanje zapošljavanja odnose se na zapošljavanje osoba bez radnog iskustva, na osposobljavanje i uvođenje radnika u posao, prekvalifikacije, dokvalifikacije i stručno osposobljavanje za deficitarna zanimanja. Ako se, pak, poslodavac odluči zaposliti nezaposlenog hrvatskog branitelja, u tom slučaju postoje različite mogućnosti kombiniranja utvrđenih mjer. Za zapošljavanje pripravnika poslodavcu Zavod refundira gotovo 22 posto bruto plaće radnika. Takvu povlasticu ima na godinu dana a zaposlenika mora zadržati na poslu najmanje dvije godine. Zavod'

Nakon dvogodišnje stanke, Hrvatski zavod za zapošljavanje u svojim područnim službama ponovno nudi uvođenje poticajnih mjera za zapošljavanje. »Paket« mjera, istina, manji je negoli prije četiri godine, a narednoga tjedna Područna služba HZZ-a objelodanit će konkretnе korake za poticanje zapošljavanja na šibenskom području, gdje su prošlog mjeseca evidentirana 10.864 nezaposlena

če u istom postotku sufinancirati i uvođenje u posao nezaposlene osobe iz svoje evidencije. U sklopu poticajnih mjera Hrvatski će zavod za zapošljavanje na temelju vlastitih istraživanja utvrditi koja su suficitarna a koja deficitarna zanimanja i na osnovi dobivenih rezultata u pojedinim gradovima organizirati i financirati stručno osposobljavanje u suradnji s poslodavcima kojem treba odrediti profil zanimanja.

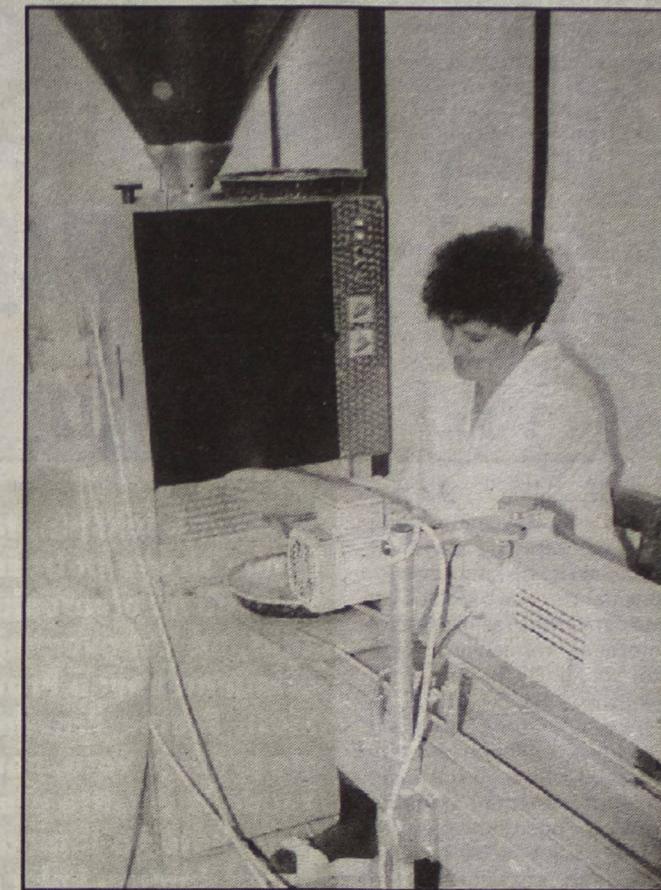
U svakom slučaju, svaka je inicijativa u politici zapo-

šljavanja dobro došla pa tako i najnovije mjeru Hrvatskog zavoda za zapošljavanje iako su one manje opseg od mjeru koje je Zavod provodio prije nekoliko godina. O najnovijim mjerama bit će riječi i na najavljenoj konferenciji za novinare u ponedjeljak, 15. lipnja.

Šibenska je područna služba Hrvatskog zavoda krajem prošlog mjeseca u svojoj evidenciji imala 10.864 nezaposlene, što je za neznatnih 2,2 posto manje nego u prethodnom mjesecu.

Najveći porast nezaposlenih bilježi inače kninska ispostaava pa u odnosu na svibanj prošle godine u Kninu ima čak 60 posto više nezaposlenih. Najbrojnija skupina među nezaposlenima su KV i VKV radnici, a oni koji prvi put traže posao čine 40 posto ukupnog broja nezaposlenih. Tijekom prošlog mjeseca, od 300 ponuda za radnicima najviše se tražilo KV i VKV radnika, a gotovo dvije trećine traženja pristiglo je iz šibenskih poduzeća.

S.G.

PREDSTAVLJEN PRVI FILM O NP KRKA

Film o NP Krka prvi je u nizu promidžbenih materijala koje će uskoro tiskati Uprava tog najmladeg hrvatskog nacionalnog parka. Cinjetonu da se ti materijali pojavljuju tek sada, direktora Gorana Deljac Stipanićev objašnjava petogodišnjom okupacijom dijela NP Krka i promjenom granica parka koja je uslijedila nakon oslobođenja tog područja. Osim filma posjetitelji NP Krka uskoro će moći kupiti novu turističku kartu parka, novi prospect i plakat. Film je nastao u produkciji agencije Spektar, a redatelj je šibenski novinar Ante Granik, koji je zajedno s prof. dr. Ivom Bratićem napisao i scenarij. Snimatelji su Šime Strikoman i Marin Radić, montažu potpisuje Marko Paić, a film će biti prikazan i u obrazovnom programu Hrvatske televizije.

— Dana mi je, rekao bih, zastrašujuća sloboda kako da prikažem riječku Krku i Nacionalni park — kazao je nakon promocije filma Ante Granik. — Ja sam inače dugo vremena radio u dokumentarnom programu HTV-a. Rad na ovom filmu bio je težak i dugotrajan. Opsežnu faktografiju prof. Ive Bralića trebalo je »omeksati«, učiniti pristupačnjom srođenjima. Krka je zista čarobna, a najčarobnija je u onim dijelovima koji su nažalost posjetiteljima nedostupni. Mi smo mogli koristiti i helikopter, snimili smo oko 10 sati materijala, ali smo sve to morali sabiti u nekim tridesetak minuta. Ipak, NP Krka sada posjeduje obilan materijal koji uvijek može biti iskoristeni. Nadam se da smo ovim filmom uspjeli dočarati atmosferu koja vlada u parku, osobito u onom dijelu iznad Roškog slapa, manastir Krka, na čudesnom Manojlovcu, sve do izvora koji smo također prikazali u filmu iako taj dio nije u sastavu NP.

Moram reći, bez lažne skromnosti, da ipak nisam zadovoljan jer nismo mogli još snimati, jer nismo toliko bogati da ostavimo svoje dnevne poslove i živimo na Krki i s Krkom. Napravili smo ono što mislimo da smo trebali s obzirom na propagandne, a ja bih čak rekao i edukativne potrebe koje jedan ovakav posao zahtjeva.

Na promociji filma o NP Krka uz autore nazvane je bila i prof. dr. Paula Durbešić, predsjednica Hrvatskog ekološkog društva, a u prostorijama Uprave otvorena je i izložba fotografija s motivima Krke, autora Zdenka Zjačića.

M. LONČAR

SKUPŠTINA DIONIČKOG DRUŠTVA »SOLARIS« JADRANSKA BANKA - NAJVJEĆI POJEDINAČNI VLASNIK

„Ono što je »Solaris« vlastitim snagama napravio u obnovi svojih kapaciteta može napraviti vrlo malo turističkih društava u Hrvatskoj,“ rezimirao je Željko Deković na ovotjednoj glavnoj skupštini dioničkog društva »Solaris« učinjevko koje je to poduzeće, koje je u ratu bilo najveći prognanico-izbjeglički centar u Hrvatskoj do danas postiglo, vraćajući se na izgubljeno turističko tržište. Obnovili su tri hotela - Niku i Juru te hotel »Ivan« koji je upravo dovršen. U njegovu obnovu i pripremu mnogih pratećih turističkih sadržaja uložili su ove godine oko 8 i pol milijuna DEM. Proteklih su godina obnovili i apartmane, dovršili i uređili lučicu. Očekuju da će ove godine ostvariti 238.000 noćenja što je nešto manje od polovice ostvarenih noćenja u prijerođatoj 1990. godini. Planiraju uprihodovati oko 11 milijuna DEM. U hotelu Andrija još uvijek je smješteno oko 520 prognanika i izbjeglica što »Solaris« prijeći, kako je kazao Željko Deković, da napravi veći iskorak na zapadnoeuropsko tržište. I ove su godine veći dio svojih turisti-

čkih kapaciteta prodali na tržištima istočnoeuropejskih zemalja te u Sloveniji i Hrvatskoj iako su napravili i znacajan pomak na zapadnoeuropskom tržištu.

Prošlu godinu »Solaris« je završio s gubitkom od oko pet milijuna DEM, ali su sve vrijeme bili likvidni. To je, po riječima Željka Dekovića, posljedica znatnog pada prihoda od prognanika i izbjeglica bez kojih su ostali, nedovoljno broja turista i znatnog povećanja rashoda. Ove godine planiraju smanjiti gubitak za oko 40 posto. Željko Deković upozorio je i na neodgovarajući sustavni odnos države, ali i lokalne samouprave prema hotelijerima - nemogućnost dobivanja povoljnijih kreditnih sredstava za obnovu objekata, kontinuirano povećanje cijena vode, struje, komunalne naknade, prisilna naplata tih troškova te neprimjerena stopa PDV-a. Istaknuo je problem vraćanja nepovoljnijih kredita koje su bili primorani uzimati i kamata na njih koji će im u drugom dijelu 1998. i početkom 1999. godine, upravo u mrtvoj sezoni prisjetiti na naplatu i ugroziti likvi-

dnost. U Solarisu je zaposleno sada 334 radnika i njihov će se broj i dalje smanjivati, ali bez otkaza, a zapošljavat će i mlade stručne ljudi. Prosječna plaća u tom je poduzeću lani iznosila oko 1700 kuna. Izvješće o poslovanju »Solarisa« u 1997. godini uz projekciju poslovanja u ovoj godini te izvješće o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja prihvaćeno je na godišnjoj skupštini »Solarisa« d.d. bez ikakvih primjedbi.

Vlasnička struktura »Solarisa« d.d. primijenjena je u odnosu na stanje neposredno nakon pretvorbe. Vlasnički udjel Fond za privatizaciju iznosi sada 22,31 posto i on je ponuđen u kuponskoj privatizaciji. Republički fond mirovinsko-invalidskog osiguranja ima oko 26 posto dionica, Jadranska banka oko 35,6 posto, a mali dioničari koji su isprva imali oko 27,6 posto sada imaju 15 posto vlasničkog udjela. U Solarisu predviđaju da će se njihov udjel zadržati dugoročno na oko 14 posto. Fond za privatizaciju nedavno je donio odluku da se dionice u iznosu od 1,5 milijuna kuna koje taj fond ima u Solarisu zamijene za dionice u dvama šibenskim poduzećima - Slobodnoj plovibdi i Poliplastu koje su u vlasništvu Jadranske banke a će nakon toga Jadranska banka s 37,7 posto dionica biti i najveći pojedinačni vlasnik »Solarisa«.

D.F.

KAKO JE KUPOVINA U JEDNOJ MILANSKOJ ROBNOJ KUĆI POSTALA TRAUMA ZA MARINU RAK, KOJA JE SA SKUPINOM VJERNIKA HODOČASTILA U ITALIJU

NOVČANICU OD 100.000 LIRA MORALA SAM ISPARATI U SITNE KOMADE!

Hodočašće u Italiju, vjernici ražinske župe, predvodeni župnikom don Tomislavom Puljićem, pamtiće po znamenitoj katedrali u Miljanu, posjetu grobu svetom Leopoldu Mandiću u Padovu i tovarske platnu s Isusovim likom. Putovanje u susjednu, prekojadarsku državu Marina Rak, članica zbrza crkve sv. Josipa pamtiće po neugodnom dogadaju kada je utvrđeno da je novčanica od 100.000 lira koju je posjedovala — krivotvorena.

— Bili smo u šopingu u velikoj trgovčkoj kući u Miljanu — priča Marina Rak. Kupila sam neke sitnice za obitelj i kada sam došla na kasu iz novčanika sam izvadila novčanicu od 100.000 lira koju sam kupila u šibenskoj agenciji »Nik«. Blagajniku je odmah nakon opisa novčanica bila sumnjava i odmah je uključio alarm. Bila sam šokirana, a kad su me odveli u prostoriju sa strane do-

šli su karabinjeri i nakon što je novčanica provjerena u stroju utvrđeno je da je krivotvorena. Bila sam užasnuti, počela sam plakati i sva sreća da je brzo došao naš župnik, don Tomislav koji zna talijanski i koji je mogao razgovarati s Talijanima. Ne mogu objasniti koliko je cijela situacija za mene bila teška i mučna. Rečeno mi je da ukoliko ne želim na policiju moram na licu mjesta novčanicu pokidati na sitne komadiće. To sam i učinila, a kada smo se prošlog tjedna vratili u Šibenik cijeli sam slučaj prijavila policiji.

Marina Rak tvrdi da je novčanicu kupila u agenciji »Nik«, no potvrdu za kupljenu valutu nije dobila, a novčanica je sudeći po izgledu, već bila u upotrebi. Nikolaus Alviž, vlasnik agencije »Nik«, cilj događaj smatra vrlo neugodnim za ugled njegove tvrtke. Kaže kako se u sedam godina postojanja te agencije nikada nije tako što dogodilo.

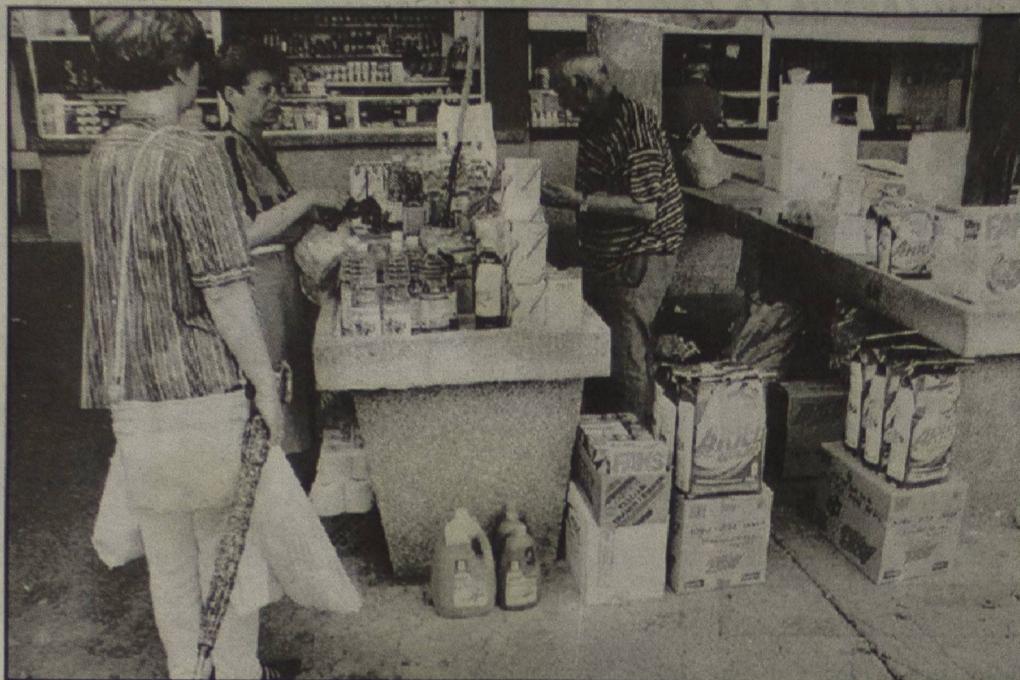
— Svaku novčanicu, kada je riječ o stronom novcu, pregledamo i prekontroliramo u stroju koji otkriva krivotvorin. Teoretski postoji mogućnost da nam se unatoč mjerama predostrožnosti dogodi propust i da i nama prodaju falsifikat.

Alviž će reći kako se u njegovoj agenciji uvijek izdaje račun kada netko kupuje devize, ali dodaje da se na računu ne piše broj novčanice, što bi jedino moglo jamčiti da je neka novčanica kupljena u njegovoj ili u nekoj drugoj agenciji.

— Ne mogu biti siguran da je sporna novčanica kupljena baš kod nas, a moje je misljenje da nije u redu javno govoriti o nečemu za što nema dokaza — kazao je Alviž.

Cijeli slučaj svoj će rasplet vjerojatno imati na drugom mjestu. Marina Rak još duge neće zaboraviti traumatsko iskustvo iz milanske robne kuće. Ostali, koji se možda upravo ovih dana spremaju na put i moraju kupiti valutu, možda će biti pažljiviji i za svači slučaj, ipak, tražiti potvrdu za kupljenu novac. Greške se, istina, događaju svima. Neki ih plaćaju!

Marija LONČAR

Razvojačeni branitelj Ozren Rak već tri godine zarađuje za život prodavajući na improviziranom standu robu baš kao i većina ostalih koji razne proizvode prodaju na glavnoj šibenskoj tržnici. On je i jedan od potpisnika peticije kojom se zahtijeva odgoda primjene Pravilnika o minimalnim tehničkim uvjetima za poslovne prostore u kojima se obavlja trgovina i posredovanje u trgovini i uvjetima za prodaju robe izvan prostorija. Iza tog poduljeg naziva krije se, poejnostavljeno, niz novih propisa o trgovini na tržnicama čija primjena počinje vrlo brzo, 26. lipnja. Od tog datuma svi potpisnici spomenute peticije koja je poslata na adresu gradske uprave više neće moći prodavati "na bancima". Isti problem, podsjetimo, imaju prodavači i na drugim gradskim tržnicama u Hrvatskoj a prošlog su tjedna zbog tog Pravilnika što ga je Ministarstvo gospodarstva donijelo još u veljači ove godine strajkali prodavači desetak gradskih tržnica u Hrvatskoj. Prema nekim računicama, primjenom Pravilnika bez posla bi ostalo oko 50 tisuća ljudi, a na šibenskoj tržnici oko pedeset prodavača. Ako bi pak na gornjoj tržnici prodavači odjeće i druge robe moralili svu ponudu povući u svoje kioske, a tako se najavljuje, broj onih koji gube posao još bi se povećao.

Prostora na tržnici nema

Zašto primjena Pravilnika donosi sa sobom takve posljedice, prije svega za prodavače teksta, tehnike, galerije i druge robe široke potrošnje? Naime, Pravilnikom je utvrđeno da se na štandovima tržnice može prodavati sa-

Prodavači teksta, tehnike, galerije i robe široke potrošnje koji su do sada trgovali na otvorenim štandovima na tržnici, od 26. ovog mjeseca kada počinje primjena novog Pravilnika to više neće moći. Prema Pravilniku tržnica je mjesto prodaje voća, povrća, mliječnih proizvoda iz vlastite proizvodnje, jaja i cvijeća. Hoćemo li moći sljedećeg mjeseca kupiti domaću koku na »pijacim? Prodavači na koje se primjena Pravilnika odnosi pokušavaju riješiti nastalu situaciju u pregovorima s gradskom upravom te poduzećem Tržnica-Šibenik

mo voće, povrće, jaja, mliječne proizvode vlastite proizvodnje i cvijeće. Sve ostalo može se prodavati ali samo ako su ispoštovani svi uvjeti prodaje. To znači, na primjer, da se od početka sljedećeg mjeseca na temelju Pravilnika, na štandovima šibenske tržnice neće moći kupiti domaća koka ili razni suhomesnati proizvodi, čak i med. Sve se to može prodavati samo u kioscima ili uređenim prodavaonicama. Pitanje je međutim mogu li sve tržnice osigurati uvjete za prodaju svega onoga što nije voće, povrće ili cvijeće? U upravi šibenske tržnice kažu kako na postojećoj glavnoj gradskoj tržnici mješta jednostavno nema.

Mi smo imali u planu iskoristiti prostor sadašnje ribarnice za tu namjenu. Ribarnica je, naime, privremeno trebala biti preseljena u prostorije poduzeća Riba-Rijeka ali sudski spor s njima nije još okončan pa nas sve to koči, između ostalog, da počnemo s grad-

njom nove ribarnice. Za sada je jedino siguran prostor ispred nove upravne zgrade tržnice gdje bi se moglo smjestiti nekoliko štandova s tekstilnom robom ili plastičnim proizvodima koji se sada prodaju na prostoru zelenih tržnica - kaže Srećko Kalauz, direktor Tržnica-Šibenik.

Prodavači traže pomoći od grada

Prodavači na tržnici, čiji je posao primjenom novog Pravilnika doveden u pitanje, tražeći izlaz iz nastalih prilika, odgovornim službama u gradskoj upravi predlagali su neka svoja rješenja. Poput mogućnosti da se dio "problematičnih" štandova preseli na neiskorištenu površinu sadašnjeg "cvjetnog trga", zatim, ispred trgovine PIK Vrbovca te u Stankovačkoj ulici, koja s južne strane vodi na glavnu tržnicu.

U gradskom odjelu za komunalne poslove doznajemo da bi u slučaju korištenja "cvjetnog trga" za prodaju

PRIMJENOM NOVOG PRAVILNIKA O UVJETIMA PRODAJE NA TRŽNICAMA OD 26. LIPNJA

PEDESETAK LJUDI OSTAJE BEZ POSLA

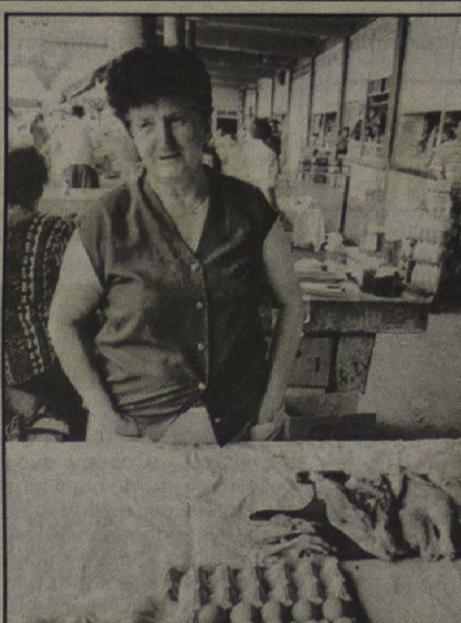
druge robe, poduzeće Tržnica trebalo podnijeti zahtjev za izmjenu ugovora o zakupu dok prostor uz prodavaonicu PIK Vrbovac nije prikladan jer i nije u cijelosti vlasništvo grada. Stankovačka ulica mogla bi se manjim dijelom koristiti za štandove ali i to samo privremeno, jer se tu u dogledno vrijeme planira izgradnja prometnica prema obali. Gradska je uprava nudila neke druge gradske prostore gdje bi takvi štandovi mogli

biti smješteni ali, kažu u Odjelu za komunalnu djelatnost, oni nisu atraktivni jer nemaju takvu frekvenciju ljudi kao na tržnici. Ipak, nastojat će se izići u susret prodavačima. S druge strane za prodavače je rok od tri mjeseca, koliko su se do primjene Pravilnika morali uskladiti s novim propisima prodaje, prekratak. Potpisnici peticije navode da uprava tržnice, formalno zahtijevajući od prodavača uskladivanje s propisima nije ništa učinila sa svoje strane da se proname neko rješenje.

S. GRUBIĆ

(Snimio: R. GOGER)

OD 26. LIPNJA DOMAČE SE KOKE NEĆE MOĆI KUPITI NA STOLOVIMA TRŽNICE

A. Budimir

N. Budimir

ZAMJENSKO SE RJEŠENJE NE NAZIRE

Nedeljka Budimir: Moja se obitelj već 22 godine bavi uzgojem i prodajom kokoša. Isključivo od toga živimo, s tim hranim cijelu obitelj i imam dva sina razvojačena branitelja koja su još nezaposlena. Prihvatom sve zakonske propise, međutim, tim Pravilnikom zabranjuje se prodaju kokoša i pilića a ništa se ne nudi kao zamjena. Barem da ja sama mogu investirati i urediti ovaj stand. Novac za kupnju kioska ili uređenja dučana nemam a s druge strane ne

mogu prestati prodavati jer, ponavljam, isključivo od toga živim. Od te prodaje plaćam sebi i staž i sve ostale obvezne.

Antica Budimir: Od uzgoja i prodaje kokoša uzdržavam se već dvadeset godina. Ne mogu sada to promijeniti a onaj tko je donio ove nove propise nije ponudio nikakve mogućnosti da mi prodavači ipak opstanemo. Ja nemam rješenje za ovu situaciju a svoga posla se ne mogu odreći.

JAVNA RASPRAVA O STUDIJI UTJECAJA NA OKOLIŠ AUTOCESTE ZAGREB-SPLIT, DIONICA KNIN-DRNIŠ-PERKOVIĆ NAKON STUDIJE SLIJEDI LOKACIJSKA DOZVOLA

du proteklog je petka u Šibeniku bila i na javnoj raspravi.

Prave rasprave o onome što studija obrađuje, dakle, zaštitu okoliša na području kojom prolazi "šibenska dionica" autoseze Zagreb-Split preko BiH-a, nije, međutim, bilo. Sve se uglavnom svelo na propitivanje već utvrđene trase šibenske dionice autoseze. Državna Komisija za ocjenu studije o utjecaju na okoliš magistralnih cesta sve izrečene primjedbe će razmotriti te usvojiti one koje mogu kvalitetno poboljšati Studiju. Nakon te procedure konačno bi bila utvrđena Studija utjecaja na okoliš bez koje, kako je

istaknuto na javnoj raspravi održanoj u Krešimirovom domu prof. Ivo Ložić, nije moguće dobiti preostalu potrebnu dokumentaciju. Pod vodstvom profesora Ložića ta je studija izrađena na splitskom Gradivinskom fakultetu. On je istaknuo kako je, neovisno o tome kada bi se počela graditi, autocesta od Zagreba do Splita, dionica Knin-Drniš-Perković značajna prije svega za pozivjanje Šibenika, Knina i Splita. Pri izradi Studije, dodaje Ložić, korištena je dokumentacija iz sedamdesetih godina o izgradnji ceste Zagreb-Split. Ta dokumentacija prošla je reviziju te je poslužila kao temelj u izradi Studije.

- Možemo reći da je za dionicu Knin-Drniš-Perković pripremljeno 80 posto stručne podloge za dobivanje lokacijske dozvole. Mislim da niti jedan cestovni pravac nema do te mjere pripremljenu dokumentaciju. To je potrebno kako se ne bi dogodilo da u trenutku kada netko odluči graditi dionicu mora mjesecima čekati izradu dokumentacije, već odmah može početi sa radom, kazao je prof. Ložić. Prema njegovim riječima, bilo bi dobro da se ne stane samo na donošenju Studije utjecaja na okoliš već da se krene u izradu ostalih potrebnih elaborata.

Kako je istaknuto na raspravi, Studija odgovara svim zahtjevima u cilju zaštite okoliša. Čitavom dužinom od 47 km trasa prolazi kroz vodozastitno područje, a vodilo se računa i o očuvanju kvalitetnih šuma i poljoprivrednog zemljišta.

S.G.

ISPRAVAK

U prošlom broju "Šibenskog lista" na 4. stranici grubom je omaškom ispušten upitnik na kraju naslova, pa to daje sasvim drugi smisao cijelom naslovu. Umjesto NELEGALNO PRIKUPLJENI MILIJUNI MARAKA trebalo je pisati NELEGALNO PRIKUPLJENI MILIJUNI MARAKA? Isprćavamo se poduzeću "Vodovod i odvodnja" gospodinu Mladenu Klariću i našim čitateljima.

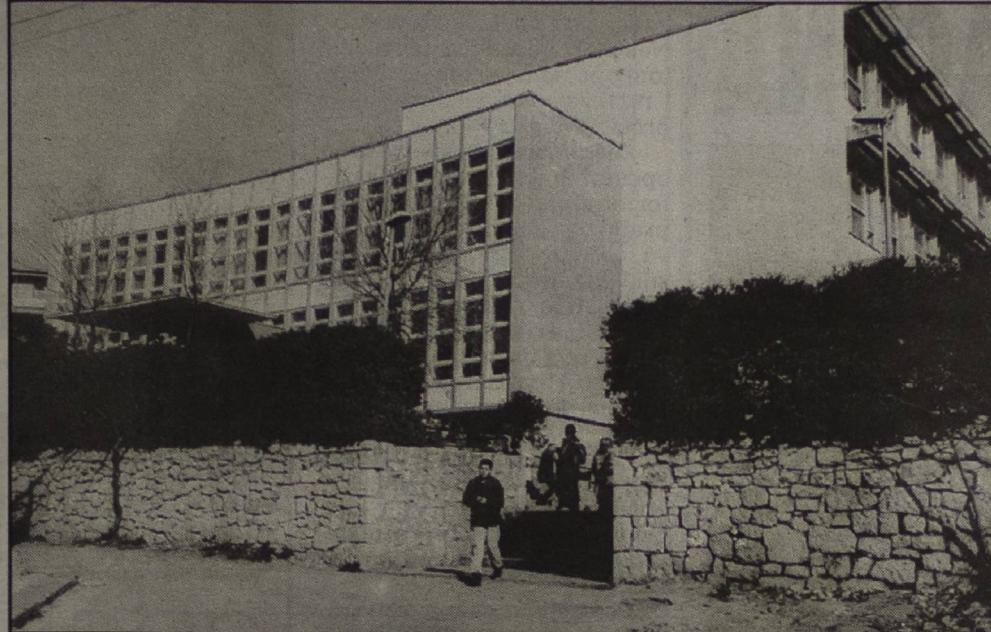
UPISOM STUDENATA U NOVU AKADEMSKU GODINU TREĆI KAT OŠ TINA UJEVIĆA GDJE SU SMJEŠTENI VISOKA ŠKOLA ZA TURIZAM I STUDIJ POMORSTVA POSTAT ĆE PRETIJESAN

Upisi na fakultete u novoj akademskoj godini ponovo su aktualizirali problem smještaja i prostora Visoke škole za turizam koja je koncem prošle godine otvorena u Šibeniku. Ta se škola, zajedno s dvogodišnjim Studijem pomorstva nalazi na trećem katu Osnovne škole Tina Ujevića, u prostorijama koje su preuredene, vjerojatno na najbolji mogući način, ali koje niti odgovaraju, niti su dovoljne za potrebe studenata jedinih visokoškolskih ustanova u Šibeniku.

Trenutačno Visoka škola za turizam raspolaže s pet manjih i jednom većom predavaonicom s ukupno 290 mješta. Planirano je da se prvu godinu ove jeseni upiše 180 studenata. Ako se tom broju dodaju studenti koji su završili prvu godinu, a lani ih je bilo upisano oko 170, te ako se pribroje i studenti pomorstva koji s budućim ekonomistima-turizma dijele isti prostor, a kojih će u prvu godinu biti upisano 90, posve je razvidno kako je treći kat OŠ Tina Ujevića postao pretijesan za šibenske studente.

Dr. Stipe Belak, privremeni dekan Visoke škole za turizam i voditelj Studija pomorstva, kaže kako se u takvim uvjetima nastavni plan može ostvariti jedino ako nastava bude organizirana od 7 do 22 sata svakog dana, uključujući i subotu. No, ta konstatacija, manje je stvarnost a više bi trebalo biti zvono za izbunu u gradskoj i županijskoj upravi, jer o njima ovisi, kaže Belak, hoće li se šibenske visokoškolske ustanove razvijati i usavršavati ili će se ugasi. I dok županijski čelnici shvaća-

PSEUDONTELEKTUALCI U GRADSKOJ VLASTI NE ZANIMA SUDBINA VISOKE ŠKOLE ZA TURIZAM

Studenti i pučkoškolci u istoj zgradi - OŠ Tina Ujevića

ju i nastoje rješiti problem prostora, gradska vlasti ne pokazuju nikakvo zanimanje za sudbinu Visoke škole za turizam, tvrdi Belak. Zbog toga je ovih dana oštре kritike uputio upravo na adresu gradske

uprave. »Prvi put u svojoj povijesti Šibenik ima redovite studente. Ova škola označava početak povratka intelektualaca u ovaj grad, a aktualna vlast se ponaša kao da joj ta škola ne treba!«

JNA nađe mesta i za Visoku školu za turizam, šibenski gradonačelnik Franjo Čeko to je kategorično odbio. Kasnije je Belak izjavio da kako nije mislio da je bivši Dom dobro rješenje, ali je htio testirati koliko je Gradu zaista stalno do škole. »Govori se kako će bivši Dom JNA postati multimedijalni prostor, a takve izjave daju i oni koji uopće ne znaju što to znači«, ogorčeno je kazao Belak dodajući kako su mnogi u aktualnoj gradskoj vlasti zapravo pseudointellectualci. Gotovo zastrašuje podatak da Grad nije mogao izdvojiti niti sredstva za kupnju dvaju modema za Internet, već su novac za to dali neki šibenski ugostitelji.

Kao primjer posve drugaćijeg ponašanja Belak navodi gradsku upravu u Zadru, jer, kaže, njihov je gradonačelnik spreman boriti se da Zadar postane sveučilišni grad iako trenutačno ima samo jedan fakultet.

Miroslav Škugor, član Po-

glavarstva zadužen za prostorno planiranje, potvrđuje kako se na dnevnom redu ovog gradskog tijela nikada nije našla Visoka škola za turizam i problem riječnog prostora. Belakov traženje da škola bude smještena u bivši Dom JNA smatra oblikom prisika na gradsku vlast kako bi riješila problem prostora, te kao arhitekt dodaje kako bivši Dom ne bi bio funkcionalno i zadovoljavajuće rješenje.

Prošlog tjedna šibenski je gradonačelnik razgovarao s premijerom Zlatkom Matićem o nekim vojnim objektima za koje je Grad Šibenik zainteresiran, a na tom popisu našla se i vojarna na Palaciju. To je ponovno pobudilo spekulacije o preseljenju Visoke škole za turizam, Studija pomorstva i arhiva na to mjesto. Po mišljenju dr. Stipe Belaka to ne bi bilo dobro. Dakle jeftinije i prihvatljivije, kaže on, bilo bi izgraditi još jedan kat na zgradi OŠ Tina Ujevića, što bi omogućilo poseban ulaz za studente i dovoljno prostora za oba studija.

Za dvadesetak dana počet će razredbeni ispit, a potom i upisi u Visoku školu za turizam. Hoće li jesen donijeti Šibeniku dvjestotinjak novih studenata ili će oni svoj studentski život morati proživjeti drugdje kao brojni naraštaji prije njih?

Marija LONČAR

UPISI U ŠIBENSKE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

NA PRVU GODINU VISOKE ŠKOLE ZA TURIZAM UPISAT ĆE SE 180 STUDENATA, A NA STUDIJ POMORSTVA 90

Ukupno 180 studenata upisat će se na prvu godinu Visoke škole za turizam. Za razliku od prošle, ove godine predviđeno je 65 mješta za redovne studente koji neće plaćati školarinu. Isto toliko studenata može se upisati po osobnim potrebama, za što godišnje moraju izdvojiti 4500 kuna. Izvanredni studenata bit će 40, dok je 10 mješta osigurano za strane studente. Prijave za upis u Visoku školu za turizam u Šibeniku primaju se od 1. do 8. srpnja, a razredbeni ispit najavljen je za subotu, 11. srpnja.

U prvu godinu šibenskog studija Pomorskog fakulteta moći će se upisati 90 studenata i to po 30 u smjerovima: brodska elektrotehnika i energetika pomorska nautika i brodostrojarstvo. Svi studenti su izvanredni, te za svoj studij moraju izdvojiti 4800 kuna. Razredbeni ispit je 9. srpnja.

Marija LONČAR

**U SUSRET 38.
MDF-u**

Više inozemnih ansambala i programa po ulicama i trgovima

Ljetna pozornica ispred Gradske vijećnice ponovo će oživjeti sljedeće subote, 20. lipnja, kada se na tom najljepšem šibenskom međunarodnom trgu otvara 38. međunarodni dječji festival. U danima koji slijede, sve do 4. srpnja, bit će izvedeno pedesetak programa u tzv. službenoj kategoriji, te još toliko po ulicama i trgovima, te u noćnom programu. Na ljetnoj pozornici i ove će godine uglavnom nastupiti strani ansambl i biti odigrane glazbeno-scenske predstave, dok će kino »Odeon« opet biti lutkarska scena: Osim trga ispred kavane Medulić, Trga pučkih kapetana, i prošle godine afirmiranog Trga D. Zavorovića, ovogodišnji festival oživjet će i pomalo zaboravljeni Dobrač, na kojem će se, zbog prisnijeg ugođaja održavati pjesničke večeri.

U festivalskoj upravi ovih da-

na vlada prava grozница. Program je utvrđen, a dogovori o dolasku i smještaju sudionika i gostiju privode se kraju. Direktor MDF-a Dragan Zlatović ističe kako je program ove godine bogatiji nego lani, osobito inozemni dio. Nastupit će tako ansambl iz Slovačke, SAD-a, Senegala, Mađarske, Njemačke, Poljske i Italije, a dječje radionice, video-filmsku, pantomimičarsku i akrobatsku, vodit će Paul Novosel, Patrick Loriot, te Marco i Stefano, redoviti sudionici festivala u posljednjih nekoliko godina. Nakon višegodišnje stanke na festival se ponovo vraća dvojac iz kanadskog teatra Sun Ergos, ovaj put u ulozi voditelja dramske i plesne radionice. Uz navedene, radit će još šest radionica: televizijska, novinarska, radijska, literarna, lutkarska i likovna. Radionice su, po mišljenju mnogih, najveća vrijednost MDF, budući da

dječcu izravno uvlači u sam festival i potiče njihovu kreativnost.

Na 38. MDF-u nastupit će i šibenska djeca. Osim zbor »Zdravo maleni« koji će predstaviti svoj prvi CD »Svi je u redu«, nastupit će još i djeca iz KUD-a »Koledišće«, zbor Cvrčak, Tamburaško društvo i pjevački zbor iz Tribunjia, Gimnastičko društvo, te dramska skupina O.S. »Petra Krešimira IV.« s predstavom »Rome i Jula« koja je na ovogodišnjem Lidranu proglašena jednom od najboljih lutkarskih predstava, a scenska radionica Društva »Naša djeca« izvest će »Šibenski litar«.

Festival će i ove godine pratiti niz sportskih natjecanja, izložba, a u Solarisu će se održati i X. simpozijum socijalne pedijatrije. Iako se i ovaj 38. MDF održava pod pokroviteljstvom predsjednika države dr. Franje Tuđmana, još ujvijek nije poznato

Marija LONČAR

IZIŠAO NOVI BROJ »MEMOARA (M)UČENIKA«, LISTA ŠIBENSKIH GIMNAZIJALACA

Nepuna dva mjeseca nakon što je iz tiska izšao prvi broj lista učenika šibenske Gimnazije, pojavio se i drugi broj »Memoara (m)učenika« u kojem redakcija koju čine Matilda Bačelić, Jelena i Gođana Krizmanić, Jelena Svirčić i Željka Parat predvođena uredničkim dvojcem, Željkom Bakom i Ivanom Bošnjakom, i ovaj put, uz kraće napise iz povijesti škole i tekstove o slavnim, bivšim šibenskim gimnazijalцима, nudi tekstove »lakog« sadržaja, simpatične intervjuje s profesorima, mladim šibenskim glazbenicima, osvrte na školske događaje, filmove i koncerte u gradu, »ozbiljan« razgovor s ozbiljnim ravnateljem Vlatom Sabionijem. Uz karikature, pro-

foskop, šibenski gimnazijalci pišu i o osobama koje su pokušale promijeniti svijet (M.L. King), o anarhizmu, o najdražoj i najmraženijoj lektiri...

Možda nije posve jasna ni namjera zašto je za zadnji broj lista u ovoj školskoj godini gimnazijalska novinarska ekipa odabrala baš fotografiju Šibenske narodne glazbe i mažoretkinja, iako će neki reći da mnogi od njih jesu ili su bili gimnazijalci. Malo više »otkačenosti« nikome ne bi smetalo. Iako koncepcijski razbarušen i s nazivom koji baš i ne odgovara jednom školskom listu »Memoari (m)učenika« na dobrom su putu.

M.L.

DRŽAVNI SUSRET I NATJECANJE IZ ASTRONOMIJE ŠIBENČANIMA DRUGA I TREĆA MJESTA

Šibenik je proteklog vikenda bio domaćin Državnog susreta i natjecanja učenika iz astronomije. U Solarisovim hotelima okupilo se stotinjak učenika osnovnih i srednjih škola iz 11 hrvatskih županija, a najviše prvih mješta osvojili su Zagrepčani. Iz Šibensko-kninske županije na natjecanju je sudjelovalo ukupno 10 učenika iz OŠ Petra Krešimira IV. i OŠ Faustina Vrančića, te šibenske Gimnazije. Najuspješniji su bili Mihovil Ivas i Antonija Paić koji su osvojili drugo mjesto u kategoriji starijih, odnosno mlađih srednjoškolaca. Treće mjesto pripalo je Ivici Smoliću i Adriani Unić, također učenicima Gimnazije Antuna Vrančića. Među učenicima osnovnih škola najuspješniji je bio Marko Gović iz OŠ Petra Krešimira IV. s osvojenim trećim mjestom.

Organizatori Državnog susreta i natjecanja iz astronomije bili su Ministarstvo prosvjete, Hrvatsko astronomsko društvo, te Zvjezdarnica Hrvatskog prirodoslovnog društva.

M.L.

MARINKO GRUBIŠIĆ, ŽUPANIJSKI POVJERENIK SINDIKATA HRVATSKIH UČITELJA

NE TRAŽIMO NIŠTA VIŠE OD DRUGIH KOJI PLAĆU PRIMAJU IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA

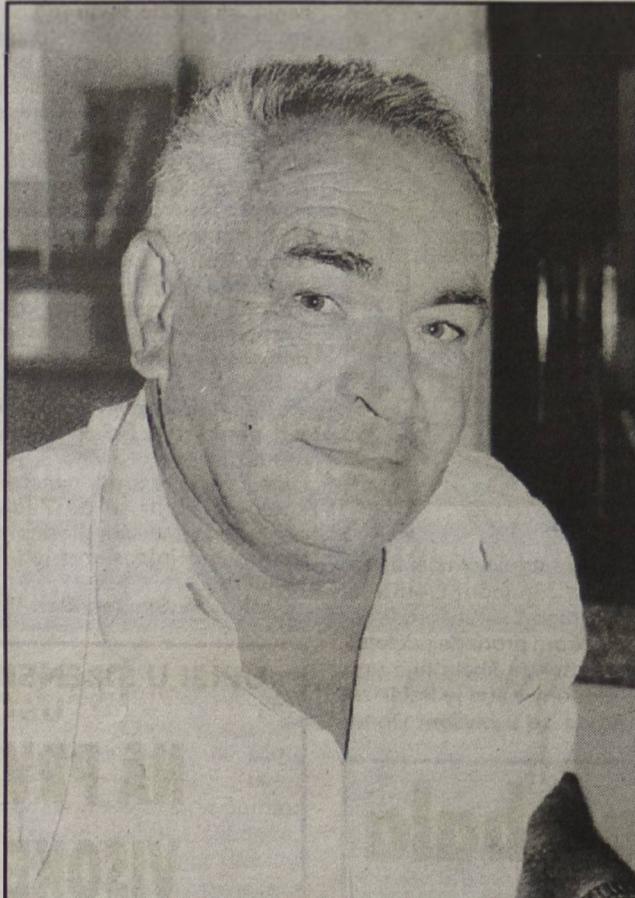
Posve neočekivano petak je bio posljednji dan nastave u ovoj školskoj godini i za šibenske osnovce i srednjoškolce. Tako je odlučila Vlada RH, a nakon najave hrvatskih prosvjetnih sindikata o višednevnom štrajku. Unatoč tomu, štrajk je počeo 12. lipnja a koliko i do kada će trajati šibenski sindikalci zbog novonastale situacije nisu mogli kazati.

Marinko Grubišić je županijski povjerenik Sindikata hrvatskih učitelja koji na području Šibensko-kninske županije ima 612 članova, što je 92 posto ukupnog broja šibenskih učitelja. Iako je prije desetak dana u štrajku sudjelovalo više učitelja nego u svibnju, atmosfera je bila vrlo napeta, u još napetijoj atmosferi počeo je štrajk ovog petka.

— Ja sam prije svega prosvjetni djelatnik, a potom sindikalni povjerenik i vjerujte da nikome nije lako kada dođe do ovakve situacije. Čini nam se da nas je država napustila iako u našem sindikatu ima najviše ljudi s visokom stručnom spremom. Prosječna plaća zaposlenih u osnovnim školama je 2224 kune, dok je prosječna plaća zaposlenih u tijelima državne uprave 2657 kuna. Nama se stalno spočitava da nam je plaća u ovoj godini dignuta za 27 posto, ali to nije istina, jer nam je plaća do sada povećana za nešto manje od 11 posto. Mi za sebe ne želimo ni manje ni više nego što imaju drugi koji plaću dobivaju iz državnog proračuna. Manipulacije i obmane javnosti su očigledne. Tako se i u štrajku koji je održan prije desetaka dana nije gledalo koliko je djelatnika bilo u štrajku, već su se brojile škole. Od gradskih škola radila je samo OŠ Vidići, jer tamo ne djeluju sindikati što je poslijepodne smrtri ravnateljice Dostane Matić, sindikalna povjerenica Zorana Baus neko vrijeme bila v.d. ravnateljica, zbog čega nije mogla obnašati sindikalnu funkciju, nakon čega se sindikat raspao i više nije obnovljen. Radio je i Centar za odgoj djece i mladih na Šubićevcu, jer je u toj školi ipak specifična situacija.

● Kako ravnatelji reagiraju na štrajk?

— Do sada nije bilo nekih većih problema. Bilo je neugodnih situacija, ali prikrivenih i to u prognaničkoj školi "Čista" u Vodicama, ali valjda treba razumjeti i djelatnike koji tamo rade, jer iako je škola lijepa i velika, valjda je ne doživljavaju kao svoju. Oni rade u popodnevnoj smjeni, pa im valjda ni telefon nije pri ruci tako da je komunikacija sa sindikatom izostala. Želih bih istaknuti kako se zahvaljujući štrajku škola u Unešiću sada vodi pri Ministar-

stvu prosvjete kao škola s težim uvjetima rada i učiteljima će, ukoliko već nije, za to biti isplaćen dodatak. Što se tiče otočnih škola, ovdje postoje dvije — na Prviću i na Zlarinu, ali nitko od učitelja, koliko je meni poznato, ne stanuje na tim otocima tako da nemaju pravo na dodatak za otežane uvjete rada.

● Učitelji u Kninu do sada su podržavali štrajk, ali ne i oni u drniškoj osnovnoj školi. Kako to objašnjavate budući da i jedni i drugi imaju za 25 posto veću plaću od ostalih šibenskih učitelja?

— Prvi put u Kninu su štrajkali svi učitelji, a drugi put nešto manji broj. Situaciju u Drnišu ne bih komentirao, jer je to škola u kojoj sam najveći dio, odnosno svoju najljepšu mladost proveo. Uzroke, vjerujem, prepostavljate i sami. Znamo da je gospodin ravnatelj saborški zastupnik.

● Kakve su reakcije roditelja s obzirom na učestale napise po medijima kako se štrajkovima na koncu školske godine nosi velika šteta?

— Eto, sinoć me je nazvao jedan roditelj i pitao kako se može pomoći da se ova situacija riješi u korist prosvjetnika. Ipak, reakcije su različite, a one ovise o uspjehu djeteta i o spoznaji roditelja o položaju prosvjetnih djelatnika. Svjestan sam da djeca donekle gube, no učitelji su spremni nadoknaditi propušteno. Ipak, želim reći da bi rodi-

lji trebali voditi računa o tomu ulazi li učitelj u razred zadovoljan ili ne. Naši zahtjevi su da plaća bude veća za 12,5 posto, što bi onda značilo da bi tek do konca godine bila uvećana za 27 posto. Treba reći da se ta povišica računa na osnovicu pomnoženu koeficijentom, a odbija se dodatak za topni obrok koji je sada uračunat u plaću. Tražimo i regres za godišnji odmor u iznosu od 640 kuna, koji nam se ne isplaćuje već desetak godina. Od poslodavca tražimo i osiguranje, jer ako nam se dogodi ozljeda na poslu, za to sada ne možemo dobiti nikavu naknadu.

● Hoće li učenici na vrijeme dobiti svjedodžbe?

— Moje je duboko uvjerenje da će učenici ipak na vrijeme dobiti svjedodžbe i da oni koji nastavljaju školanje neće ničim biti ugroženi.

● Koliko ste ovaj put odlučni da idete do kraja, do ispunjenja traženih zahtjeva?

— Ja sam sindikalni povjerenik postao još u onom sustavu iz inata, iako nikada nisam mislio da će se tim baviti. I posljednji razgovori s povjerenicima u školama potvrđuju da ćemo biti čvrsti i izdržati onoliko koliko trebamo. Bilo bi najbolje kada bi i ovaj štrajk protekao mirno i u redu, i da nam se ove sitnice, jer to zaista jesu sitnice, ovaj put ispu-

Razgovarala Marija Lončar

MURTERSKA PREVIRANJA

JOŠ JEDNA NOVA OPĆINA NA PODRUČJU ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE?

Je li došao veliki trenutak da i Murterani dođu do svoje općine? Ta ideja nije od jučer, već - kažu Murterani traje - desetljećima. Pozivajući se na neke od povijesnih izvora tvrde kako su još u 15. stoljeću imali svoju djelotvornu samoupravu, dok su bili pod mletačkom vlašću. Nekoliko inicijativa za vlastitom općinom još davnih 1890. i 1921. zajedno s Betinjanima, prošlo je bezuspješno.

Zašto danas traže vlastitu općinu? Inicijativni odbor za formiranje općine Murter, prema riječima dvojice članova, od njih petorice, s kojima smo razgovarali Viktora Banova i Ivana Skračića Bodula, smatra da je sazrelo vrijeme da se s tim zahtjevom izade pred Hrvatski državni sabor, u demokratskoj Hrvatskoj.

Preostali članovi Inicijativnog odbora (koji još nema službenog predsjednika, jer je u osnivanju) su: Nino Putniković, Ivo Marušić i Kristijan Juranić.

Podsjetimo, nakon prosinčnog zборa krajem 1997. godine, prošle nedjelje održan je još jedan zbor Murterana, na kojem je glavno i jedino pitanje bilo »zahtjev za osnivanje vlastite općine«. Na tom zboru, više od tri stotine nazočnih u prostorijama kinodvorane »Žut« prihvatiло je prijedloge i jednoglasno donijelo zaključke vezane za izdvajanje Murtera iz općine Tisno i osnivanje vlastite općine. Zahtjev nasi sugovornici Skračić i Banov obrazlažu činjenicom, da se više od 1000 Murterana potpisalo u posebnu knjigu s istaknutim zahtjevom za vlastitu općinu.

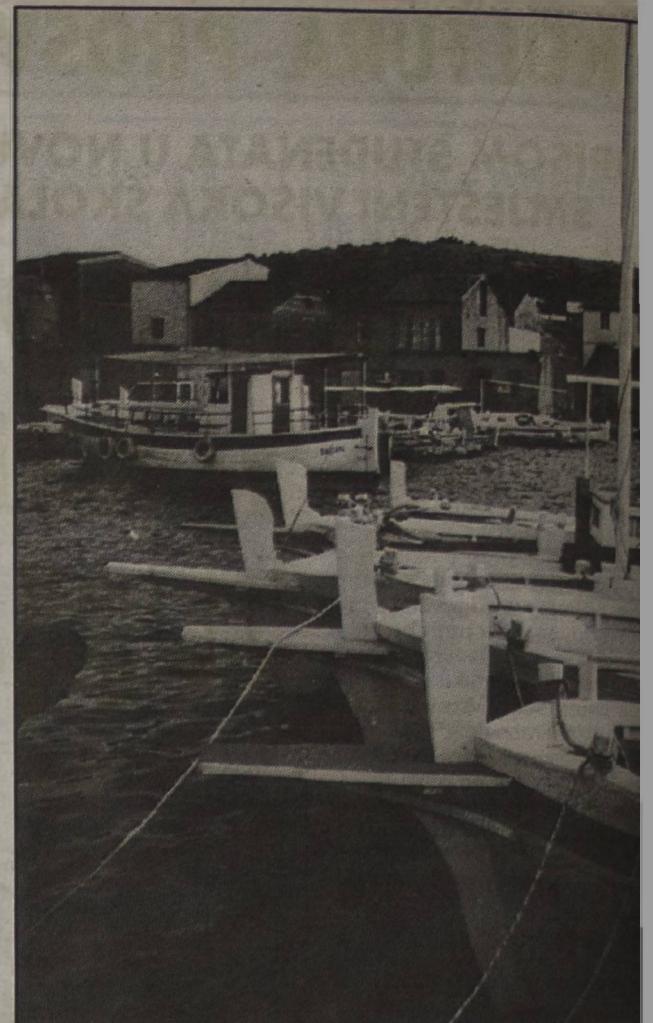
Prema zadnjem popisu stanovništva iz 1991. godine mjesto Murter brojilo je 2033 stanovnika, od kojih je oko 1600 s pravom glasa. Dakle, većina onih s pravom glasa stavila je svoj potpis na zahtjev o »odcjepljenju«.

U ovoj našoj inicijativi i zahtjevima koje ćemo podnijeti Hrvatskom državnom saboru nema nikakvih političkih konotacija. Mi naprosto želimo, što je cilj demokratskog društva kako ga mi shvaćamo, vlast približiti ljudima, kako bi ona služila upravo njima i ostvarenju njihovih životnih ciljeva, kazao je među ostalim Banov.

Da bi procedura tekla zakonito, od općine Tisno, kao i županijskih vlasti traže da se što skorije (na prvoj narednoj sjednici) njihov zahtjev stavi na dnevni red, razmotri i dade mišljenje.

Betinjani nisu uz Murterane!

U zaključcima, među ostatim stoji da se murtersko područje u većem dijelu pokriva katastarskim područjem Murter-Betina i Modrave, obuhvaća i sve »kurnatske otoke (Donji i Gornji Kurnat), te twoji posebnu zemljopisnu, gospodarsku i sociokulturnu cijelinu. Ta posebnost određuje specifičan način života Murterana, ali i njihove interese. Sve to, a poglavito gospodarski potencijal i više od dvije tisuće stanovnika jamči nam djelotvorniju samoupravu, stoji u zaključcima Zbora građana.

ZAŠTO MU GRANICE IS

Članovi Inicijativnog odbora obvezali su se da će u roku od petnaest dana izraditi finansijsku konstrukciju, odnosno prijedlog financiranja općine Murter i dostaviti ga Ministarstvu financija, te od njega zatražiti suglasnost.

Upitani zašto Betinjani nisu uz njih, kao u prošlosti, Skračić će odgovoriti, a s njegovim mišljenjem će se suglasiti i Banov, da nema više vremena za čekanje. S Betinjanimi ili bez njih, Murterani su odlučni!

Jaka samouprava jača državu

— Kazao bih da smo dušom i tijelom opredijeljeni, neovisno o stranačkoj pripadnosti, za stvaranje naše općine. Dakle, sve ovo što radimo nema nikakvih političkih interesova ili konotacija, jer jedini nam je i zajednički cilj - osnivanje vlastite općine. Nikakvih sukoba na bilo kojoj razini između općine Tisno i nas nema, no želimo biti samostalni, jer smatramo da će to bolje biti za Murter, kao i Tisno, jer svugdje na svijetu gdje je jača lokalna samouprava, jača je i država, kazao je Skračić.

No, jesu li Murterani i količno svjesni da je to izazov koji može značiti uspjeh ili propast, naravno, s finansijskog gledišta? Sugovornici će kazati da imaju daleko više potencijala, prije svega u turizmu, obrtništvu, brodogradnji, ribarstvu pa stoga nema straha od finansijskog kolapsa, nadaju se, buduće općine Murter. Na području Murtera, kazati će Banov ima oko 200 registriranih trgovaca i drugih tvrtki čija sredstva odlaze u Tisno, a od poreznih i drugih pristojbi namijenjenih općinama i državi malo što se vraća u Murter iako se odatile - puni više od 50 posto općinskog proračuna.

Traži se od svih muterskih zastupnika u Županijskoj skupštini, te muterskih vijećni-

čini se da se području Šibenskoj županiji je radaju ili i gradovi. Koliko je vješne opravljene »žale« šibenskoj županiji odvojile se Murter i Tisno neće pokajati gumente ● Banov je uključio njihovoj inicijativi

MURTERANI HOĆE SVOJE SVOJU LOKALNU VLAST?

**ne u godinu na
čkniške župani-
ili nove općine i
live to ima politi-
čkih, pa i po-
poli? Dok neke op-
ćine osnovane i
godišnji tvrde da se
sve imaju ar-
e ili se nisu priklo-
vi**

Ako DA, bit će to s razlogom

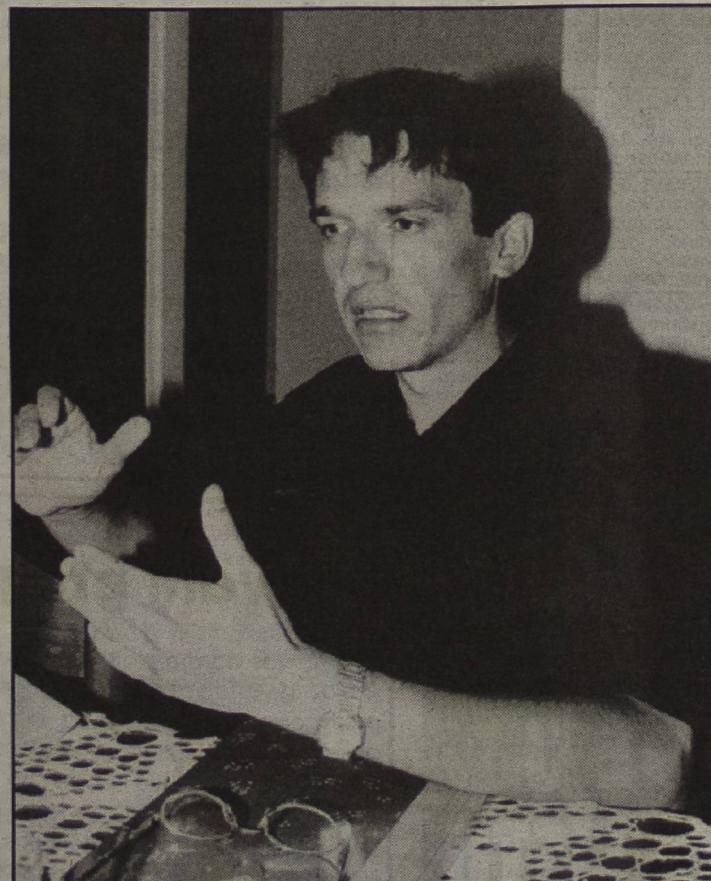
-Ovaj proces je krenuo i više ga nitko ne može zaustaviti, kazao je na kraju razgovora Viktor Banov, jedan od članova Inicijativnog odbora. Skraćić će, na kraju dodati, kako su potpis pučana ubilježeni u knjigu na javnom mjestu, te da se nije islo od kuće do kuće. Zašto ne udovoljiti njihovom zakonskom pravu? Hoće li se možda zbog svega pokojati?

Predma program finansiranja potencijalne općine Murter Inicijativni odbor još nije izradio. Banov će na temelju vlastitih spoznaja reći da Murter može, prema trenutnom gospodarskom stanju ostvariti godišnji račun sa oko 2,5 milijuna kuna, uz prihode turističke zajednice koji će za 1998. godinu iznositi oko 700 tisuća kuna. To je, reklo bi se -od okazano-, jer Murterani žele biti u svojim, posebno finansijskim pokazateljima skromniji.

Procedura formiranja općine nerijetko je dugotrajna. Murterani traže svoju pravcu i vjeruju da će u toj nakani uspjeti.

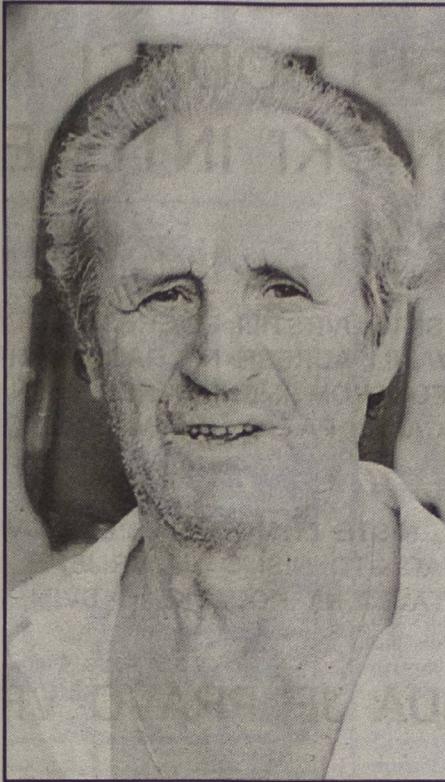
Katarina RUDAN

Snimio: Radovan GOGER

V. Banov

ŠTO KAŽU MURTERANI NAŠ NOVAC NAMA

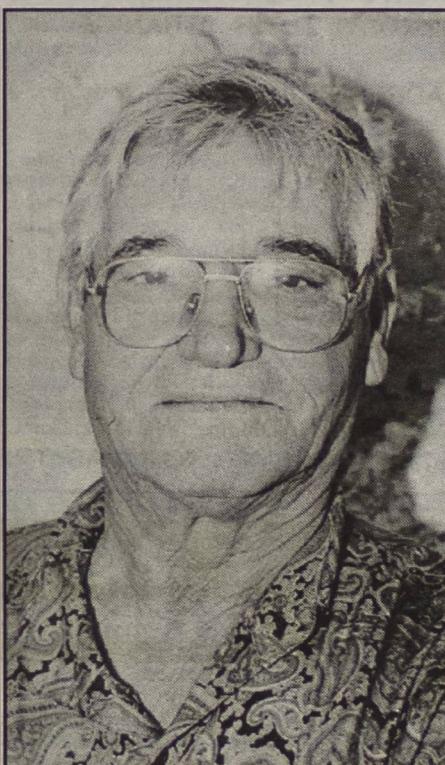

Tomislav Kulušić (60), umirovljenik: Više od nas osamdeset posto Murterina slaje se s ovom inicijativom. Mi Tisnomu puno dajemo, a oni nama ništa. Tko im puni budžet ako ne naši Murterini? Bilo bi bolje i jednima i drugima da se kao prijatelji razdvojimo, pa da svatko raspolaže sa svo-

čun općine, zašto ta sredstva ne bi ostala u Murteru? Zašto ih ne bismo upotrijebili za uređenje mjesta, infrastrukture.

Roko Kožulić, pok. Dominika, (63), umirovljenik: Kao i svi Murterini, pogotovo mi stariji, za osnivanje sam naše općine, jer kao i svi, smatram da novac koji odlazi u

jim. Zašto mi ne bismo imali općinu i naš novac u nju ulagali?

Krešimir Kovačev (24), privatnik, državljak Domovinskog rata: Nismo nikada trebali pristati da budemo u sastavu općine Tisno. Ako već izdvajamo od naših primanja i zarada više od 50 posto u prora-

Tisno treba ostati u Murteru. Mi imamo puno toga i puno naših ljudi koji rade i zarađuju, pa zašto onda da ne gradimo svojim novcem naše selo.

Tone Juraga (82): Kako misli većina, tako ti mislim i ja. Što je naše neka ostane kod nas i neka naše selo postane općina.

Snimio: Radovan GOGER

JOSIP STEGIĆ, NAČELNIK OPĆINE TISNO

Neosporno pravo Murterana

Zamoljen za kratku izjavu o inicijativi Murterana načelnik općine Tisno Josip Stegić u kraćem telefonskom razgovoru nam je kazao:

— Ta ideja nije nova, no ne bih se ovoga trenutka upuštalo niti u kakve komentare. Kratko ću kazati: nikomu ne želim i ne mogu kao načelnik općine osporiti zakonska prava, jer ona su odredena na temelju Zakona o lokalnoj upravi i samoupravi. Na sjednicama Općinskog poglavarstva o tomu još nije bilo rasprave, jer službeni zahtjev Inicijativnog odbora, do danas (četvrtak 11. lipnja) o tom očitovanju nije stigao. Kada taj zahtjev stigne, onda će se o svemu očitovati Poglavarstvo općine Tisno, te Gradsko vijeće. Naravno, uvažavajući — ponavljam — zakonsko pravo Murterana, svakako očekujemo i istinite razloge zbog kojih žele izdvajanje i formiranje svoje općine. Poznate su mi priče (ili glasine) o tomu, kako Murterani »pune« više od 50 posto proračuna općine Tisno, a kako im se ta sredstva ne vraćaju, što nije točno. Dakle, očekujem istinito iznošenje podataka, a na meni je kao načelniku općine, te Poglavarstvu i Vijeću da javnosti, kada za to dođe vrijeme, predložim stvarnu financijsku konstrukciju proračuna, te brojkama i slovima dokažemo što se sve iz proračunskih sredstava općine Tisno financiralo i finančira, posebno u oblasti infrastrukture, na području Murtera.

HRVATSKA POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE
TELEKOMUNIKACIJSKI CENTAR ŠIBENIK

TOČNI SU PODACI NAŠ ZAJEDNIČKI INTERES

TELEFONSKI IMENIK
REPUBLIKE HRVATSKE

ŠIBENSKO - KNINSKA
ŽUPANIJA
022
1998/99.

AKO SMO UVRSTILI POGREŠNE PODATKE VAŠEG
NAZIVA ILI ADRESE NA RAČUNU HPT USLUGA, ILI
TELEFONSKOM IMENIKU RED JE NA NAMA DA SE
ISPRIČAMO, PA TO OVOM PRILIKOM I ČINIMO.

IPAK, NISTE LI MOŽDA I VI, U OVOM SLUČAJU
KRIVAC ŠTO NISMO NA VRIJEME IMALI TOČNE I
DOSTAVLJENE PODATKE O SVIM VAŠIM IZMJENAMA

SADA JE PRAVO VRIJEME!

SADA JE VRIJEME DA NAM SE OBRATITE SA ZAHTJEVOM ZA IZMJENU U VAŠOJ
ADRESI ILI NAZIVU, AKO STE JOŠ JEDNOM PROVJERILI SVOJE PODATKE. JAVITE
NAM TO BESPLATNIM POZIVOM NA **9121** ILI U SLUŽBI INFORMACIJA **988**.

AKO IMA POTREBE DOSTAVITE NAM PODATKE O SPAJANJU, REORGANIZACIJI,
PRAVNOJ SLJEDNOSTI ILI NOVOM NAZIVU VAŠE TVRTKE, KAO I O DJELATNOSTI
KOJU OBAVLJATE ZBOG BOLJE AŽURNOSTI ŽUTIH STRANICA.

DOĐITE ILI SVE TO POŠALJITE NA ADRESU:

HPT-TELEKOMUNIKACIJSKI CENTAR ŠIBENIK
ODJEL PRODAJE
22000 ŠIBENIK
FRA DR. JEROLIMA MILETE BB

HVALA VAM!

USKORO ĆETE VIDJETI REZULTAT NAŠE SURADNJE. VAŠ TELEFONSKI BROJ, TELEFAX
NAZIV ILI ADRESA NEĆE VIŠE BITI TAJNA ZA ONE KOJI VAS TREBAJU.

IZ MATIČNOG UREDA

**ROĐENI
DOBILI KĆER:** Željko i Linda
Milovac, Ferdinand i Goranka
Popov, Milan i Ankica Grulović.
Joško i Ksenija Grubišić, Mario i
Doris Vuković, Davor i Arinka
Šušak, Šime Bikić i Silvana Lepur,
Nikola i Vesna Varnica, Ne-
nad i Blaženka Skočić, Julije Ni-
kola i Zlata Lovrić Caparin, Krešimir
i Ermila Vrpka, Joško i Mari-
na Bilić (blizanke), Igor i Milena
Stošić, Zoran i Zorana Baljkas,
Petar i Smiljana Smiljanović.

DOBILI SIN: Ernest i Mire-
la Olivari, Dane i Anka Mišura,
Borko i Helena Baranović, Ivica
i Barbara Đaković, Petar i Katica
Aleksić, Josip i Dušica Vranjić,
Veljko i Albina Vučenović, Petar
i Milena Vuković, Đidi i Maja De-
lalić, Radomir i Monika Badžim,
Ante i Željka Gulin, Boris i Mari-
jana Višnjić.

VJENČANI
Nada Sudar i Denis Bralić,
Vesna Zenković i Ivica Cigić, Ni-

kolina Belamarić i Saša Knežević,
Venka Leko i Ante Lovrić-Lemeš,
Anita Čuka i Željko Pereko-
vić, Ivana Protega i Jadranko
Mataš, Marina Rameša i Zoran
Ninić, Tonka Krnić i Ivo Kuvač,
Ružica Plazibat i Ante Bulat, Ljiljana
Vučenović i Damir Crljen,
Marica Vučak i Mladen Mamić,
Martina Demirović i Dijago Kotarac,
Sandra Dubravica i Dubravko
Burić, Magda Živković i Božo
Jelić, Jasna Morić i Marija
Kuvač, Marijana Berović i Goran
Plenča.

UMRLI
Jelka Crnogaća (83), Pavle
Livić (83), Mara Mrdeža (69),
Ivan Lovrić (74), Veronika Aras
(87), Slavka Pulić (76), Petar
Gruić (71), Mara Kresić (82),
Antuša Zorzin (87), Darinka
Knežić (68), Stipe Malenica
(40), Vice Radečić (83), Marko
Bilić (77), Mladen Sučić
(48), Mara Spahija (84), Blaženka
Bergam (87).

MALI OGLASI TELEFON: 335-600

IZNAJMLJUJEM jednosoban
namješten stan. Javiti se na tel.
217-743.

PRODAJEM za sklapanje i
pakiranje igračaka u vlastitom
domu tražim. Tel. 047/229-824.

PRODAJEM ureden brod
»pasarač« 8 metara, s motorom
BMW 36 KS. Javiti se na tel.
443-029, Tomić.

PRODAJEM kompjutor »Sony« i
mobilni »Erikson 768«. Tel.
098/266-454.

PRODAJEM dvosoban stan na
Baldekinu, 60 četvornih metara.
Tel. 27-915.

PRODAJEM karamboliran
»Zastavu« kombi iz 1989.
godine. Tel. 577-805.

PRODAJEM vespu T5 i
»Tomas APN 6«. Tel. 216-619
ili javiti se u kafu »Bambus«.

PRODAJEM firmu uredno
registriranu. Tel. 443-093.

ŽENA šezdesetih godina s
minimalnom mirovinom,
bolesna, moli da joj netko
ustupi stroj za pranje rublja
polovni i dva polovna kreveta.
Adresa: Jurić, Put V. Lisinskog
41, Vodice.

PRODAJEM kuću u Vodicama i
Karinu. Tel. 098/223-580.

KUPUJEM autoprikolicu do 350
kg. Tel. 217-033.

PRODAJEM u dobrom stanju
spavaču sobu, kauč, dvosjed,
fotelje, komodu, kut za kuhinju,
kredenac, omara, regal, peć na
drvnu i razne kućne potrepštine.
Tel. 84-039.

PRODAJEM stan u centru
grada, 50 četvornih metara,
drugi kat, otplaćen i kupujem
jednosoban stan. Tel. 217-570.

UMIROVLJENIK srednjih
godina s kanadskom mirovinom
traži ozbiljnu ženu od 35 do 45
godina. Ozbiljne ponude na
adresu: Ante Rameša,
Srimačka 8, Murter.

TRAŽIM jednosoban ili
dvosoban namješten stan. Tel.
332-131.

IZNAJMLJUJEM pekaru,
probno pečenje po dogovoru.
Tel. 336-099 od 7 do 15 sati.

TRAŽIMO KV pekaru, isključivo
stručnu osobu. Tel. 337-683.

IZNAJMLJUJEM poslovni
prostor u strogom centru grada,
površine 25 četvornih metara,
uređen sa strujom, vodom i
prikličkom za telefon. Tel.
333-607.

PRODAJEM stan u središtu
Šibenika, površine 82 četvorna
metra. Tel. 219-239 ili 443-914.

GRADSKI VRTIĆI ŠIBENIK

Temeljem Zakona o nabavi roba i usluga i ustupanju
radova (»Narodne novine«, broj 142/97), »Gradski vrtići«
Šibenik, Njegošev trg 2 G, objavljuje:

JAVNO NADMETANJE

za ustupanje radova za dovršetak gradnje
2. kata dječjeg vrtića »Građa«

- I. Investitor – »Dječji vrtići« Šibenik, Njegošev trg 2 G
- II. Tehnička dokumentacija može se dobiti na uvid u ustanovi »Gradski vrtići«, Šibenik, Njegošev trg 2 G, svakog radnog dana od 8 do 12 sati, odmah po objavi natječaja. Dokumentacija za izradu ponuda može se podići na istoj adresi svakog radnog dana od 8 do 12 sati uz uplatu naknade u iznosu od 100,00 kuna, na žiroračun ZAP Šibenik 34600-603-586. Prilikom preuzimanja troškovnika treba predložiti dokaz o uplati.
- III. Ponuda mora sadržavati:
 1. Naziv, adresu, tel/fax tvrtke ponuđača
 2. Ukupnu cijenu svih radova
 3. Ispunjeno i ovjeren originalan ponudbeni troškovnik
 4. Rok izvođenja radova
 5. Popis izvedenih objekata predškolskih ustanova s referencama
 6. Kreditiranje od strane izvođača radova
- IV. Kriteriji za ocjenu ponuda i izbor najpovoljnijeg izvođača su:
 - ponuđena cijena
 - opća podobnost izvođača za izgradnju ove vrste radova
 - reference
 - ponuđeni rokovi
 - jamstveni rok
 - uvjeti kreditiranja
- V. Rok za predaju ponuda je 15 dana od dana objave natječaja na adresu: »Gradski vrtići« Njegošev trg 2 G Šibenik, s jasnom naznakom »Ne otvaraj – ponuda za dovršetak gradnje 2. kata dječjeg vrtića 'Građa'«.
- VI. Nepotpune i nepravodobno pristigle ponude neće se razmatrati.
- VII. Investitor će obavijestiti sudionike o rezultatima natječaja najkasnije 15 dana nakon izbora najpovoljnijeg ponuđača.

JADRANSKA BANKA d.d. ŠIBENIK

raspisuje

NATJEČAJ

- za odabir izvođitelja radova na temelju
ponuda za izvođenje radova na rekonstrukciju
prostora za Poslovnicu banke – TRIBUNJ.

Predmet rekonstrukcije radova za Poslovnicu –
TRIBUNJ, »CENTAR B« – samoposluga su:
građevinski, obrtnički i instalaterski radovi.

Trajanje radova predviđa se u 2 mjeseca od
dana zaključenja ugovora.

Ponudbene troškovnike moguće je preuzeti u
centrali Banke – Ulica A. Starčevića br. 4 –
Šibenik, u Direkciji zajedničkih poslova, radnim
danom od 8 do 12 sati.

Ponude se dostavljaju u roku od 8 (osam) dana
od dana objave u tisku u zapečaćenoj omotnici.

Štovani pretplatnici!

Molimo vas da preplatite na »Šibenski list« izvrsite do 15
lipnja 1998. za prvo polugodište 1998. godine. U
protivnom od naznačenog dana bit će poslati
obustaviti vaš primjerak »Šibenskog lista«. Pretplatu
možete izvršiti preko pošte na adresu: Informativni
centar – Šibenski list – B. Petranovića 3, ili na Ž. 34600-
603-976 poziv na broj 05-3158675 s naznakom (preplata
za »Šibenski list«). Godišnja preplata je 208,00 kuna.

ZUPANIJSKI RADIO ŠIBENIK
UVIJEK PRVI S VAMA

Na frekvencijama
- FM 88,6 MHz - FM 100,7 MHz - FM 104,9 MHz

županijski radio Šibenik d.o.o.

**OGLAŠUJTE U
ŠIBENSKOM LISTU**

ULOMNICE IZ POVIJESTI ŠIBENSKOG ZDRAVSTVA

Bribirski knezovi su već u XIII. stoljeću imali svoje osobne liječnike

Sigurno je da je šibenska općina imala u svojoj službi i vlastite stalno plaćene liječnike, i to barem u XIV. stoljeću, ako ne već i ranije. U početku je općina vjerojatno plaćala samo jednog kirurga, a zatim je imala dva stalna liječnika: jednog fizika i jednog kirurga. Međutim, imena takvih liječnika iz vremena gradske autonomije nisu se sačuvala.

Grafika Šibenika iz XVI. stoljeća s natpisom u pohvalu liječnika

Uščuvano je vrlo malo podataka o zdravstvu Šibenika iz vremena autonome gradsko uprave. Tek po analogiji s drugim južnohrvatskim mediterranskim srednjovjekovnim gradovima može se, ustvrdjuje M.D. Grmek, naslućivati kakve su bile zdravstvene prilike u Šibeniku prije XV. stoljeća. Zna se, primjerice, da su bribirski knezovi imali već krajem XIII. stoljeća svoje osobne liječnike. Tako se, primjerice, 1294. godine spominje neki magistar Benvenuto kao tjelesni fizik kneza Jurja Šubića, a dobro je znano da je u službi bana Mladenova Šubić bio glasoviti medicinski pisac i bolonijski profesor medicine Guglielmo

da Varignana, koji je po nalogu Mladenovu sastavio u Zadru medicinsku raspravu »Secreta sublimia ad varios curandos morbos« (1319. godine). Kad se Šibenik pobunio, poslao je Mladen, na početku 1320. godine, upravo svojeg fizika Guglielma da kao diplomatski zastupnik traži u Veneciji pomoći protiv buntovnog grada. Vjerojatno je da su se prije toga, tj. dok je Šibenik još priznavao vrhovništvo bribirskih knezova, njegovi istaknutiji plemići obraćali za liječničku pomoći Guglielmu iz Varignana. No, sigurno je da je šibenska općina imala u svojoj službi i vlastite stalno plaćene liječnike, i to barem u XIV. stoljeću, ako ne već i ranije. U početku je općina vjerojatno pla-

čala samo jednog kirurga, a zatim je imala dva stalna liječnika: jednog fizika i jednog kirurga. Međutim, imena takvih liječnika iz vremena gradske autonomije nisu se sačuvala. U šibenskom Statutu nema posebnog poglavljaja o liječniku kao općinskom službeniku, ali se na jednom mjestu veli da je službeni liječnik dužan prijaviti svaki slučaj nasilnog ranjavanja. U vezi s tom odredbom sudske-medicinske značenja može se pripomenuti da šibenski Statut donosi i posebne propise o određivanju očinstva. Razumije se da se to određivanje nije temeljilo ni na kakvom medicinskom vještajenju, nego je jedini kriterij bilo javno mišljenje. Poslije 1412. godine (tada počima mletačka

ANTOLOGIJA
LJUBAVNE POEZIJE

»NE ZNAŠ LJUBITI, NE ZNAŠ MRZITI, NI UBITI NE BI ZNALA«

Izabirao sam i prevodio pjesme koje su me zadužile u nadi da će i drugima značiti ono što su značile meni, svatko će zatim iz ovog izbora birati za sebe i po vlastitom ukusu i iskustvu. Subjektivan odnos nije moguće isključiti, čitanje je otkrivanje i prepoznavanje samoga sebe u tuđem djelu.

Antologija što je imamo pred sobom ulijeva nam respekt i skepsu istodobno. Zvonimir je Golob svoju »Antologiju ljubavne poezije 20. stoljeća« rasprostrio diljem svijeta i tako se, već u zaletu, hendikepirao činjenicom da će mu taj zbir (ili odabir) biti manjkav za svakoga osim, dakako, za njega samoga. Jer, uistinu, nije bilo lako a niti jednostavno na nešto više od tri stotine stranica predočiti panoramu svjetskog ljubavnog pjevanja i opjevanja — bilo je, zapravo, nemoguće izbjegći zamke naklonosti i onog uvijek načognog (a tek kod »kolektivaca« izočnog) naslanjanja na simpatije koje je, objektivno sagledavano, počesto podosta teško objasniti. Toga je, razvidno, bio svjestan i Zvonimir Golob koji je u uvodu naznačio: »Knjigu sam sastavljaо kao nešto iskusniji čitalac, jer

je čitaocu i namijenjena — ono što volim želim da bude voljeno. Izabirao sam i prevodio pjesme koje su me zadužile u nadi da će i drugima značiti ono što su značile meni, svatko će zatim iz ovog izbora birati za sebe i po vlastitom ukusu i iskustvu. Subjektivan odnos nije moguće isključiti. S tim (i takvim) označavanjem osobnog odabira ova se antologija i može prihvati kao dobrodošlo poetsko čitanje i doznavanje, jer »susret« s, primjerice, Tinom Ujevićem, Federicom Garciom Lorcom, Jevtušenkom, Pedrom Salinasom, Slavkom Mihalićem, Nikolom Šopom, Paulom Eluardom, Apollinairem, Pavlom Nerudom, Dragutinom Tadijanovićem, Gabrijelom Mistralom, Vitezslavom Nezvalom, Prevertom, Dobrišom Cesarićem, Quasimodom, Juanom Ramonom Jimenezom, Rafaelom Albertiem, Superviljom, Cesare Pavaseom, Yehu-

dom Amichaiem, Anom Ahmatovom, Czesławom Miłoszem, Antoniom Machadom, Aleksandrom Blokom, Hart Craneom, Johannesom Becherom, Bertoldom Brechtom, Cardarliem, Janezom Menartom itd., zbilja predstavlja (i čini) svojevrsnu radost. Možda se ovaj izbor mogao i drugačije napraviti, možda se Zvonimir Golob mogao ograničiti u smislu da se ne »natrpava« svime što je u ovoj ediciji sabrano — no, onda, to ne bi bila ova knjiga ljubavne poezije i ne bi bilo razloga da je, kako je zamjećeno, svatko prepoznaje na svoj način i iz vlastite života. Sve u svemu, zagrebački nakladnik »Mozaik knjiga« dobro je uradila

EPITAF ZA BICE DONETTI

S očima prema kiši i vilenjacima noći tamo je, u polju petnaest, na Musoccu, žena Emilijanka koju sam ljubio u tužno vrijeme moje mladosti. Smrt ju je zatekla nedavno dok je mirno gledala vjetar jeseni kako trese grane platna i lišće sive kuće predgrađa. Njeno je lice još živo od čudenja, kao i u djetinjstvu, zabljesnuto čudom gutača vatre visoko na kolima. O, ti koji prolaziš progonjen drugim mrtvima, pored groba jedanaest šezdeset, zastani na časak da pozdraviš onu koja se nikad ne požalila na čovjeka što ovdje ostaje, omrznut, sa svojim stihovima, samo jedan od mnogih, slikar snova.

S. QUASIMODO

Pripremio: Đuro BEĆIR

DODATNICA

MALA PLAĆA NIJE MOGLA PRIVUĆI KVALitetAN LIJEČNIČKI KADAR

Godine 1414. bilo je utvrđeno da šibenski fizik ima plaću od dvije stotine dukata godišnje, dok je kirurg određena plaća u iznosu od stotinu dukata. Osim toga im je općina davala i besplatan stan. 1443. godine ukinuta je za liječnike i učitelje obveza da plaćaju desetinu. Tijekom cijelog XV. i XVI. stoljeća imali su šibenski općinski liječnici istu plaću: ona je tek početkom XVII. stoljeća povišena na tri stotine dukata godišnje za fizika i stotinu i pedeset dukata za kirurga. To je bila velika plaća u usporedbi s plaćom učitelja, notara i drugih službenika, no to je ipak bilo tek polovina onoga što su plaćale svojim liječnicima Dubrovačka Republika i veći gradovi u Italiji. Stoga je sasma razvidno to što u šibensku službu nisu stupali liječnici s osobitim ugledom. Doista, u nizu fizika i kirurga, što su se tijekom mletačke vladavine smjenjivali u službi šibenske općine, nije bilo nijednog čije bi ime bilo poznato u općoj povjesnici liječničkog umijeća. O ugledu šibenskih liječnika svjedoči, barem donekle, jedan njemački bakrorez iz XVI. stoljeća na kojem je kao ilustracija znamenite biblijske pjesničke pohvale liječničkog zvanja prikazan bradati liječnik kako pruža lijek nekom plemiću, dok je u pozadini te slike grad Šibenik i tvrđava sv. Nikole.

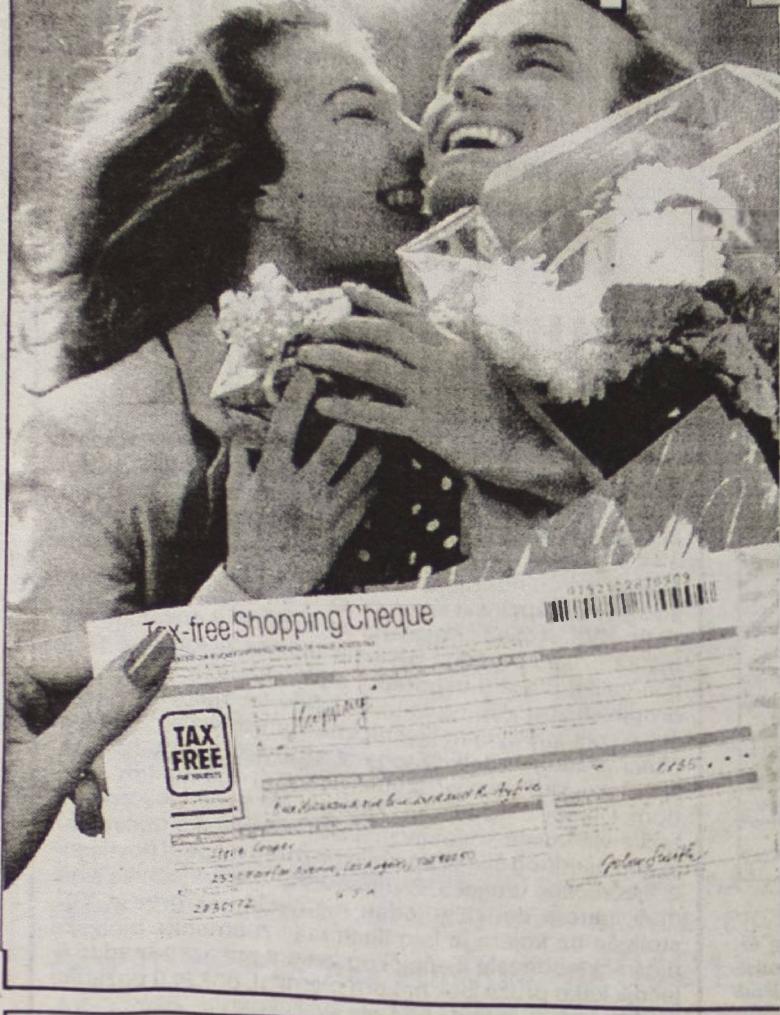
ŠIBENSKI OBICAJI: SKAKANJE PREKO VATRE

Promatrani iz daljine, činilo se da je sav grad u plamenu

UDocu se, dok se skakalo preko vatre, običavalo uzvikivati: »Biži kugo, biži smrad! Eto, ide Ivandan.« Možda su te riječi puka podudarnost s vjerovanjem u čudesnu snagu vatre, ali nije isključeno ni to da su one nastale nakon epidemije kuge 1649. godine, koja je u gradu podno Šubićevca pokosila oko 10.000 ljudi

Skakanje preko vatre, taj stari običaj, slavio se u »ženin« blagdana sv. Ivana (24. lipnja) ili na Ivanu, kako su to zvali Šibenčani. Toga danu, netom je zapalo sunce, zvono su sva zvona, a kad se smrko, palile su se vatre u raznim predjelima grada i pojedinim komšilucima. Isto tako, na vrhovima brda gorjele su ivanske vatre. Promatrani iz daljine, činilo se da je sav grad u plamenu. Preko vatre skakala su djeca i odrasli, a to bi se pratilo vikom ili cikom. Preko smanjene vatre ili žerave skakale su i starije žene. Oko vatre često se igralo i kolo i pjevalo. Paljenje vatre ostatak je vjerovanju u njezinu magičnu moć da čuva zdravlje i da štiti od bolesti. U Docu, dok se skakalo preko vatre, običavalo se uzvikivati: »Biži kugo, biži smrad! Eto, ide Ivandan.« Možda su te riječi puka podudarnost s vjerovanjem u čudesnu snagu vatre, ali nije isključeno ni to da su one nastale nakon epidemije kuge 1649. godine, koja je u gradu podno Šubićevca pokosila oko 10.000 ljudi. Da bi se sprječilo širenje zaraze i smrada, mrtve su spaljivali na Pakleni ili na obali. Na Ivanu je također bio običaj, ali manje raširen, gatanje iz rastopljenih olova, koje bi se bacalo u vodu. To su obično radile djevojke i prema raznim figurama koje su dobile gatale su jedna drugoj, sreću ili skoru udaju.

Povrati novca u Hrvatskoj!

HPT

Hrvatska pošta i telekomunikacije s.p.o. Zagreb
CENTAR POSTA SIBENIK, V. Nazora 51,
22000 Šibenik, tel: 022/214-990, fax: 022/214-930

TAX FREE FOR TOURISTS

Ovom prigodom želimo ponovno upoznati javnost o mogućnosti gotovinskog povrata poreza na dodatnu vrijednost u poštanskim uredima, a za vaše TAX-FREE kupovine ostvarene u inozemstvu.

EUROPE TAX-FREE SHOPPING suraduje sa Hrvatskom poštom i telekomunikacijama. Za vaše TAX-FREE čekove iz: Njemačke, Austrije, Italije, Hrvatske, Slovenije i Mađarske moguće je gotovinski povrat (isplate) u poštanskim uredima u cijeloj Hrvatskoj, a na području Centra pošta Šibenik to su tri poštanska ureda: 22000 Šibenik, V. Nazora 51, 22211 Vodice i 22243 Murter.

Gotovinske isplate za TAX-FREE čekove ostalih zemalja možete direktno ostvariti pri poštanskom uredu 10000 Zagreb, Branimirova br. 4, ili ih predati na INKASO u poštanskim uredima iz prethodnog popisa. U ovom slučaju povrat poreza dostavljamo putem poštanske uputnice na kućnu adresu ili, ukoliko podnositelj čeka to želi, na njegov tekući račun.

Povrat poreza na promet obavlja se na temelju ispravnog i od strane carinarnice ovjerjenog obrasca o izvozu robe, TAX-FREE čeka sustava ETS, te iznimno temeljem TAX-FREE obrasca trgovine METRO.

Sve informacije o gotovinskoj isplati TAX-FREE čekova možete dobiti na telefon: 022/214-971 ili u poštanskom uredu 22000 Šibenik, V. Nazora 51, šalter 7. i 8.

CROATIA OSIGURANJE

CROATIA OSIGURANJE d.d. ZAGREB

FILIJALA ŠIBENIK, Šibenik, S. Radića 9

Iz našeg jedinstvenog i cijelovitog programa osiguranja izdvajamo:

- OSIGURANJE ŽIVOTA S VALUTNOM KLAUZULOM pruža vam vrhunsku osiguravateljnu zaštitu, potpunu sigurnost uloženog novca, visoku stopu dobiti na vaša sredstva, te različite mogućnosti sklapanja ovog osiguranja na jedan ili dva života, na vrijeme od 10 do 25 godina, po izboru s priključnim osiguranjem ili bez priključnog osiguranja od nesretnog slučaja, s mogućnošću nastavka osiguranja rente.

- OBVEZNO OSIGURANJE OD AUTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI možete zaključiti brzo i lako na istom mjestu pri tehničkom pregledu vozila. Naša polica jamči vam najvišu razinu zaštite, brz i kvalitetan servis štete, pomoći i savjet u svakom vrijeme.

- AUTOMOBILSKI KASKO u ovoj godini nudimo povoljnije uvjete osiguranja, kvalitetnije pokriće za manje novca, kasko znači pokriće štete i kad ste vi skrivali prometnu nezgodu.

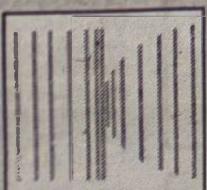
Posjetite nas, rado ćemo odgovoriti na sva vaša pitanja ili nazovite na telefone: 022 213 633, 213 078, fax: 022 214 453.

ZA VAŠU SIGURNOST I BLAGOSTANJE
CROATIA OSIGURANJE

UTEMLJENO 1884.

**INFORMATIVNI
CENTAR
ŠIBENIK**

OSNIVAC: Županijska skupština Šibensko-kninske županije

IZDAVAČ: Novinsko-izdavačka ustanova Informativni centar

Ravnatelj Informativnog centra: Ivan BURIĆ

Ureduje redakcijski kolegij:
Duro BEĆIR, Stjepan BARANOVIĆ, Katarina RUDAN, Diana

FERIĆ, Marija LONČAR, Suzana GRUBIĆ, Branimir PERIŠA, fotoreporter Vilson POLIĆ

V.d. urednika Šibenskog lista: Branimir PERIŠA

Uredništvo: Ulica Božidara Petranovića 3, Šibenik

TELEFONI: ravnatelj 330-100

Uredništvo Šibenskog lista: 333-2271 338-566

Propagandna služba i tel./faks: 335-600

PRETPLATA na list: za tri mjeseca 52, za šest 104, za godinu dana 208 kuna. Za inozemstvo dvostruko.

Žiroračun: 34600-603-976 kod ZAP Šibenik

Slike i rukopise ne vraćamo.

Rješenjem Ministarstva kultu-

re i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03/1/92-01 -Šibenski list- oslobođen je osnovnog poreza na promet.

OGLASI: 1 cm/1 stupac 30 kuna. Mali oglasi, obavijesti građana i posebne usluge regulirani su posebnim cjenikom.

TISAK: -Slobodna Dalmacija- Novine- d.d. Split, Hrvatske mornarice 4

U POVODU
700. OBLJETNICE
OSNUTKA
ŠIBENSKA
BISKUPIJE
I PRVE PISANE
ISPRAVE O
PROŠIRENOSTI
VINOGRADARSTVA
U ŠIBENSKOM
KRAJU

Kada su Hrvati u VII. stoljeću došli na jadranSKU obalu zatekli su vinogradarstvo koje je uglavnom bilo uništeno u doba velike seobe naroda. Unatoč tome što su bili ratarsko-stočarski narod, dosta brzo su od domorodaca Latina i romaniziranih Ilira prihvatali uzgoj vinoze loze. Prvi dokaz o vinogradarstvu u šibenskom kraju potječe iz XI. stoljeća. To je arheološki nalaz ulomka crvenog namještaja koji je ukrašen s troputnim pleterom i stiliziranim lišćem vinoze loze. Uломak je pronađen kod crkvice Sv. Lovre što svjedoči o uzgoju loze u Donjem polju.

Već u doba narodnih vlastara vinogradarstvo je bila važna grana gospodarstva. Na dvoru kralja Petra Krešimira među dostojarstvenike spada i župan peharnik, koji se brinuo za održavanje vinogrod podruma i posluživanje vina na dvoru.

Za XII. i XIII. st. nema zapisa o vinogradarstvu u šibenskom kraju, ali da je ono bilo razvijena grana gospodarstva proizlazi iz sporova i sukoba s Trogirom zbog crvenih prihoda u distriktu. Pri tome je bilo važno i ubiranje crvene desetine, posebice desetine od vina koja je višestruko vrijednija od ostalih plodina. Šibenik je u to vrijeme proširenjem svoga teritorija politički i gospodarski ojačao, pa je nastojao da se i pravno organizira kao slobodna komuna. Da bi to ostvario trebao je imati vlastitu biskupiju čemu se suprotstavljao trogirski biskup, kojemu je Šibenik bio podložan u crvenom pogledu. Borba za biskupiju trajala je punih stotinu godina, a okončana je 1. V. 1298. godine bulom pape Bonifacija VIII. kojom je odredio da Šibenik dobije svoga biskupa i stekne naziv grada.

USPOREDNICE:
ZAPIS
ŠIBENSKOG
KNEZA V.
DOLFINA IZ
1597. GODINE

Onsvremenici su ostavili podstata dokumenta i zapisa što kažu da život i življene u Šibeniku poradi susjedstva Osmanlija i nisu bili baš tako jednostavnji. Kako je na temelju tih listina napisao Grga Novak, »jedno od pitanja koja su uvelike tištala bilo je pitanje seljaka u gradu«. Naime, još ni godine 1597., dakle dvadeset i pet godina poslije svršenog rata s Turcima, nisu seljaci, koji su za rata ušli u grad, ni htjeli ni namjeravali iz njega izaći. To je, sasvim razvidno, teško pogodalo cijelokupan život u gradu: nije bilo dostatno vode, nije bilo dovoljno stambenog prostora, a higijenske prilike nalazile su se u nevjerojatno lošem stanju.

ŠIBENSKI KULT VINA I GROŽĐA

Prvi dokaz o vinogradarstvu u šibenskom kraju potječe iz XI. stoljeća, a u doba najveće gospodarske snage grada - od 15. pa do sredine 16. stoljeća, Katedrala sv. Jakova građena je novcem iz fonda u koji su građani šibenske komune davali doprinos prema veličini obradivog zemljišta »i od svih vinograda«

sljednike. Obveza težaka bila je da kod podizanja vinograda posadi masline na udaljenosti četiri koraka jedne od druge i da vinograd redovito okopava. Ako tako ne postupi ili ako vinograd uzastopce kroz tri godine ne bi dao jedan modij vina pu gonjaju (oko 5 hl po hektaru) gubio je pravo na posadeni vinograd. Za korištenje zemlje težak je vlasniku plaćao zemljarinu

vlasnici vinograda na tutoj zemlji, najčešće općinskoj ili crkvenoj za koju se plaćala znatno niža zemljarinu, 4 do 6 soldi po gonjaju. Među obrtnicima bili su i Juraj Dalmatinac i njegov zet slikar Juraj Čulinović, koji su posjedovali više vinograda na crkvenom zemljištu u Iviniu i Vodicama.

Za razliku od pučana koji žive u gradu i obraduju vinograde u bližoj okolini Šibenika

Prvi zabilježeni kmetski odnos u šibenskoj općini potječe iz 1390. god. kada je općina sklopila ugovor sa 18 seljaka kojima odobrava da se stalno nasele u Busoljini s tim da po isteku 10 godina daju općini 1/5 uroda od vinograda koje će podignuti.

Istim seljacima 1395. dozvoljava da na primorju iskrče zemlje i posade lozu od uvalje Tobolac do Kremika. Za korištenje zemlje seljaci će plaćati šibenskoj crkvi 4 solda po gonjaju.

U pomanjkanju obradivog zemljišta mnogi građani počeli su krčiti biskupske zemlje na području Tribunja sve do oranica u Iviniu i pašnjake pretvarati u vinograde. O tome je 1401. god. sklopljen ugovor između biskupa i kmetova kojima se utvrđuje trajno pravo boravka i obradivanja vinograda koje podignu. Za svaki gonjaj posadeng vinograda plaćat će 4-6 soldi kad vinogradi dodu na rod, što su bili mnogo povoljniji ujeti od onih što su ih imali pučani i kmetovi na posjedima plemića. Pošto su kasnije neki plemići osporavali njihovo pravo na te zemlje, biskup Juraj Šižgorić potvrdio im je stare povlastice, jer su kanonici šibenskog kaptola posjedovali da su te zemlje nekad bile obrasle dračom i korovom, a sada biskupska menza od toga ima velike koristi.

Prigodom predaje grada Veneciji 1412. godine, Šibenčani su, pored ostalog, podigli povlasticu da za izvoz vina u Mletke i druge gradove plaćaju jedan dukat carine manje po bariju. To je utjecalo na povećanje izvoza vina, koji je 1441-1443. god. iznosio 20.000 modija (oko 10.000 hl) u vrijednosti od 12.000

dukata. Mogućnost izvoza vina i zabrane uvoza vina, pri-donijela je širenju vinograda na račun oranica u Gornjem i Donjem polju, pa je Veliko vijeće to zabranilo jer bi moglo ugroziti boravak kmetova na selištu i otežati opskrbu grada žitom. Na temelju inventara o posjedima šibenskih plemića smatra se da su vinograđi sredinom XV. st. pokrivali 1/3 obradivih površina, dok su se 2/3 koristile za proizvodnju žitarica. Takav odnos omogućio je Šibeniku u mirno doba proizvodnju viškova vina i podmirivanje potreba za krušaricama bez većeg uvoza.

U spisima šibenskih nota- ra spominju se nazivi nekih vrsta grožđa kao što su »vela i mala bil« i »celencha«. Zanimljivo je da prvi poznati šibenski notar Slavogost (1386) navodi primjere davanja zajma u novcu se time da se dug nakon berbe povrati u vinu »zvano opol«, što znači da se to vino i u ono doba isticalo svojom kakvoćom.

Šibenik je najveći procvat i gospodarski uspon dosegao od XV. pa do polovine XVI. st. o čemu i danas najbolje svjedoči monumentalna Katedrala sv. Jakova. Pripreme za njenu izgradnju povećale su još 1402. godina za vrijeme biskupa Bogdana Pulšića. Šibenčanina, kada je osnovan fond u koji su građani Šibenske komune davali doprinos prema veličini obradivog zemljišta i od »svih vinograda«. Kult i ljubav Šibenčana prema Katedrali i uzgoju vinoze loze našli su odražu i u radu njena graditelja Jurja Dalmatinca. To su dva dekorativna motiva uklesana u kamen: glijezdo golubova koji ključaju grožđe (lijeva apsida) i friz s dugim nizom grozdova u koru iznad orgulja.

Razdoblje prosperiteta grada prestalo je izbijanjem mletačko-turskih ratova kada je napušten kopneni dio općine, a stanovništvo se povuklo u blizinu grada i na otoke. To je utjecalo na preorientaciju gospodarstva, pa se prednost počela prividati uzgoju loze i ribarstvu, dok je trgovina sa solju i dalje ostala glavni izvor prihoda komune. Andrija TAMBAČA

Glijezdo golubova koji ključaju grožđe, u lijevoj apsidi katedrale, djelo J. Dalmatinca

štine. U težačkim pogodbama gotovo isključivo se radi o sadnji vinograda ili o obradivanju već podignutog vinograda i to na priobalnom polju gdje su vinogradi pokrivali oko 60 posto obradivog zemljišta. U prvom slučaju nije je o naslijednom zakupu gdje težak stiče pravo da vinograd može prodati ili oprokurom prenijeti na svoje na-

koja je iznosila 1/3 do 1/5 dobitivog uroda.

Posjed pučana-težaka temeljio se poglavito na baštindjedovini ili kupnji zemljišta. Ipak, većina pučana nije mogla isključivo živjeti od svoje zemlje, pa su obično podizali vinograde na zakupljenoj zemlji u vidu težaštine. Medu pučanima najviše je bilo obrtnika, koji su kao i težaci imali vlastitu zemlju ili su bili samo

ka, kmetovi su bili dužni stalno boraviti na selištu gospodara i obradivati zemlju koja mu je dodijeljena. To su pretežito bile oranice u zaledu distrikta na kojima su se proizvodile žitarice. Položaj kmetova bio je puno teži nego pučana, jer pored prodavanja plodina i drugih obvezu, nisu mogli napustiti selište gospodara niti su mogli kupiti zemlju, ako nisu imali kuću u Šibeniku.

SELJACI NE NAMJERAVAJU NAPUSTITI GRAD

Poslije svršenog rata s Turcima, nisu seljaci, koji su za rata ušli u grad, ni htjeli ni namjeravali iz njega izaći. To je, sasvim razvidno, teško pogodalo cijelokupan život u gradu: nije bilo dostatno vode, nije bilo dovoljno stambenog prostora, a higijenske prilike nalazile su se u nevjerojatno lošem stanju

obradivali svoja polja, vrlo su se teško privoljavali da to sada čine, jer su ta polja bila ponajviše udaljena od grada i njihova stanovanja do 20 kilometara, što znači da je dnevno trebalo do njih pješačiti i do 20 kilometara tamo i 20 kilometara natrag, što zarad truda i napora iznosi i velik gubitak vremena, tako da je zbilja malo vremena preostalo za sam rad na tim poljima. Bilo bilo, bilo je i polja koja su bila bliže gradu, i pristup do njih nije bio ni dalek ni težak, i prijašnji su njihovi težaci odlazili do njih, i ta su

ponešto ublažavala po neku potrebu, ali odveć malo za grad, koji je sad s pregradima brojio i do 7000 stanovnika. Stoga je sasmosta razumljivo da su šibenski knezovi imali time mnogo brije, jer sve njihovo nastojanje da se ti useljeni seljaci vrate na svoja stara mesta nije imalo uspjeha, a to zbog toga, »što ne vole strogost, a s ljubaznošću ne da se njima vladati. Štoviše, ako zbog pravde ikad ustreba kazniti ponekog krvica, ako se on već ne nalazi u rukama vlasti, ne može se spriječiti da se on odmah ne po-

vuče u polje, gdje stanuje i živi sigurno i bez bojazni i sumnje da će mu bilo tko smetati, jer ovi mrzi osvetu između sebe, pa bili oni i krvni neprijatelji. A ako je pak potrebno da se protiv nekog postupi zarad počinjenog zločina, on se odmah pridruži Uskocima, kao jedinom svojem skloništu, i od zločestih postaju još gori, i na kraju najgori, a na posljeku okorjeli okrutnici pa se ne ustručavaju počiniti koji bilo zločin - tako je pisao u svojoj relaciji šibenski knez Vettor Dolfin 29. prosinca 1597. godine.

NAPROSTO PJEŠMA

TRGANJE

Pari ka da se crjeni mast, upravo smašten prilija
oko crkve Gospe Srimske,
po zapadu,

i jednu cilu bačvu ka da je u more izlija,

pa sve se rumeni.

Bi' će još jedno po ure sunca,

a brode bodulске kano galebi bili

po moru, na maištralu, s idrima bilin idru

i voze bačve, krcate slatkoga crljenog masta.

Sve su se dolačke šrade dobro napolile vodon,

kad su se sudovi prali,

a sada piju cide smaštena grožđa:

domala popi' će litara puno novoga, mladoga vina.

Dolačkon štradom je zamlišala jesen po grožđu

i po friškomen mastu.

Pri smrknuću, vidro po vidro na glavi u konobu nosu,

u sudove iskriću stare.

Slatka je večera judi, šta su trgati bili:

maništra, meso i razvodnjeno vino,

a za njon teški i kratki san ...

Njiman je trganje drago i lipo,

najlipše u godini ciloj.

V. NIKOLIĆ

Danas je na programu
ugradnja limitatora
po Vašem zahtjevu.
Bit će Vam od koristi.

ELEKTRA ŠIBENIK

**VODOVOD I
ODVODNJA
d.o.o.
ŠIBENIK**

**Poskupljenje
vode???**

Cijenjeni potrošači,
prema najnovijim podacima o
cijenama ostalih vodovoda
koji obavljaju vodoopskrbu i
odvodnju, naša je cijena za
kućanstva i za gospodarstvo
najniža, a dug potrošača vrlo
visok i kreće se oko
24.000.000,00 kn.

**Stoga molimo da uredno
podmirujete svoje račune. Sve
neplatiše su na listi
isključenja ili utuženja.**

**Poštujte vodu kao što je
poštuju oni koji svakodnevno
postavljaju pitanje kada će je
dobiti!**

Zbog velikog interesa građana Šibensko-kninske županije za obnovu kazališne zgrade u Šibeniku, Gradsko poglavarstvo Grada Šibenika, objavljuje broj žiroračuna na koji se mogu uplaćivati sredstva:

žiroračun proračuna Grada Šibenika:

Broj: 34600-630-107

Poziv na broj odobrenja: 247765

**Svrha uplate: za obnovu kazališne
zgrade u Šibeniku**

**Dioničko društvo za proizvodnju i
promet vina, alkoholnih i
bezalkoholnih pića**

**22000 ŠIBENIK, Velimira Škorpika 2,
Ziro-račun 34600-601-1770**

**... AL' STA DADE
TRIPUT**

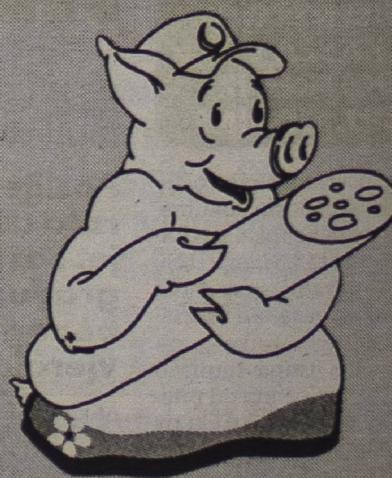

VIŠE VRIDI ...

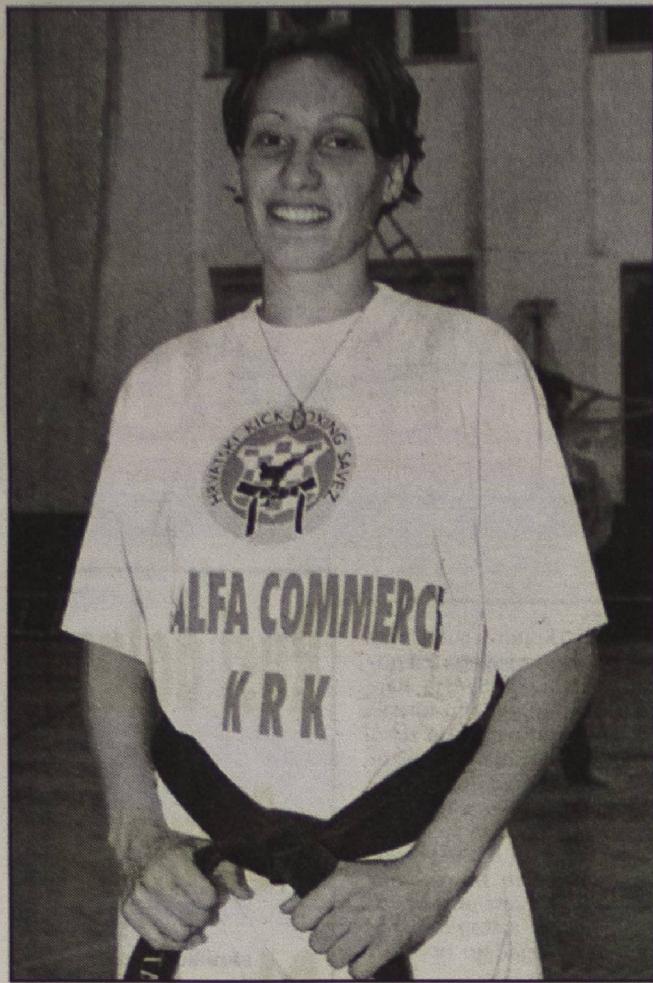
**Telefoni: (022) 334-011, 333-671,
334-167, 334-482, 332-296
Telex: 27345 HR VINAR,
Telefax: 337-888**

**Po Vajdi
se dan
poznaće!**

**MESNA INDUSTRija VAJDA d.d. ČAKOVEC,
ZAGREBAČKA 4, TEL. CENTRALA
040/313-544, POSLOVNICA ŠIBENIK, Ban
Josipa Jelačića 64, TELEFON 337-400,
TELEFON/FAX: 216-883**

Snimila: Josipa BARANIC

Medu deset odličja koje je u ovoj godini osvojila Marijana Birin, članica tae-kwon-do kluba -Solaris-, zlato i srebro sa Svjetskog prvenstva u madarskom gradu Debrecinu od 23.-24. svibnja zasigurno su prijelomnica u četverogodišnjoj sportskoj karijeri srednjoškolke iz Vodice. U Debrecinu je Marijana

Birin svjetsko zlato odnijela u tzv. light-kontaktu, a srebro viceprvakinja u semi-kontaktu borbama za juniorke u kategoriji iznad 65 kilograma. Obje su discipline saставni dio sve popularnijeg kick-boxinga, borilačke vještine u kojoj još postoje natjecanja i u full-kontaktu, low-kicku i glazbenim formama Marijanine madarske pobje-

de i osvajanje državnog prvenstva otvaraju joj vrata za Svjetsko juniorsko prvenstvo u New Delhiju, u listopadu, čemu su trenutno podređeni treninzi u tae-kwon-do klubu -Solaris-. Ali ne samo za nju u Indiji će boje -Solarisa- i Hrvatske braniti i Marijanina klupska kolegica Jelena Kovačev, -srebrna- državna juniorka. Njih dvije u stopu prati treća članica borbenog i sve brojnijeg ženskog korpusa šibenskog tae-kwon-doa Ivana Kardum, -brončana- nositeljica zelenoga pojasa s državnog juniorskog natjecanja u Podravskoj Slatini, održanog nakon Svjetskog prvenstva u Debrecinu. K tome, vrlo je izgledno da je svjetsko juniorsko zlato Marijane Birin istodobno i prvo takvo odličje za pojedinačni športski uspjeh u povijesti Šibenika. To nam je kazao Dario Mihaljević, trener šibenskih tekvandoista, istina, u dvojbi oko točnosti podatka, koji na žalost, nismo uspjeli provjeriti. Marijana Birin, na smjanoj 17. i pol godišnjakinja, vicematurantica Ekonomsko-upravno-birotehničke škole u Šibeniku, doima se,

lakše boriti se i osvajati odličja dolje govoriti o sebi. Kada se prije četiri godine upisala u klub, željela je samo, kaže, ukrotiti svoju svaljaločku energiju i nametnuti si športsku obvezu. Danas, kada osvaja titule i raspolaže impresivnom vještinom, potpuno je svjesna stabilnosti i samokontrole stecene u tae-kwon-dou. Drevna korejska tehnika borbe rukama i nogama njen je krovni šport kick-boxing, sa svojim disciplinama, izvedenica je raznih borilačkih vrsta, a u Šibeniku se njeguje, govori Dario Mihaljević, trener -Solarisa- - zato da članovi kluba što više nastupaju i čeliće se u borbama sa što kvalitetnijim protivnicima. Natjecanja u klasičnom tae-kwon-dou nisu naime, toliko česta, a Marijana Birin hrvatsku državnu selekciju u ITF Federaciji predstavlja u čak četiri discipline. Među njima je i test snage, kada se daske razbijaju dlanom i nogom, i natjecanje u izvođenju formi, za što je Marijana osvojila brončanu medalju lani u Varšavi. Djevojka koja je između brojnih -light- proizvoda (svjetlih, mekih... opis.) svakodnevice -izabra-

la- borbe u -light-kontaktu-, pri čemu su udarci suzdržani i sasvim blagi, očekuje da će se za nju čuti i na Svjetskom prvenstvu u New Delhiju, na jesen. Iako se za Debrecin dosta pripremala, Marijana, odnedavno i dobitnica nagrade Grada Vodica za dostignuća u športu, nije se nadala pobedi. Ali, kada je već tako, vrhunsku športašicu, odličnu učenicu i miljenicu svojih Vodica potrudit će se nastaviti pobednički hod - objašnjava kroz slike.

Za Darija Mihaljevića debrecinsko zlato bilo je očekivano, iako je, kao i sva odličja kluba, -izliveno- u dvorani nekadašnjeg -Partizana-, na Mimincu, u krajnje lošim uvjetima. Svaki trening šibenskih tekvandoista naporna je improvizacija bez najosnovnije opreme, pa su uspjesi Šibenika, koji se svrstava odmah iza jakog Poreča i Rijeke još sjajniji. Neimaštinu srećom, donekle nadomešta susretljivošću 113. brigade i njene Sportske sekcije, pa su dva put jedno na treninzima u vojarni -Bribirski knezovi- koja ima dobre uvjete. Ljetne treninge - jer klub nema

B. PERIŠA

U ZATONU OBNOVLJEN SPORTSKI KOMPLEKS KOJI JE UZ VESLAČKU STAZU BIO SAGRAĐEN ZA POTREBE MIS-a

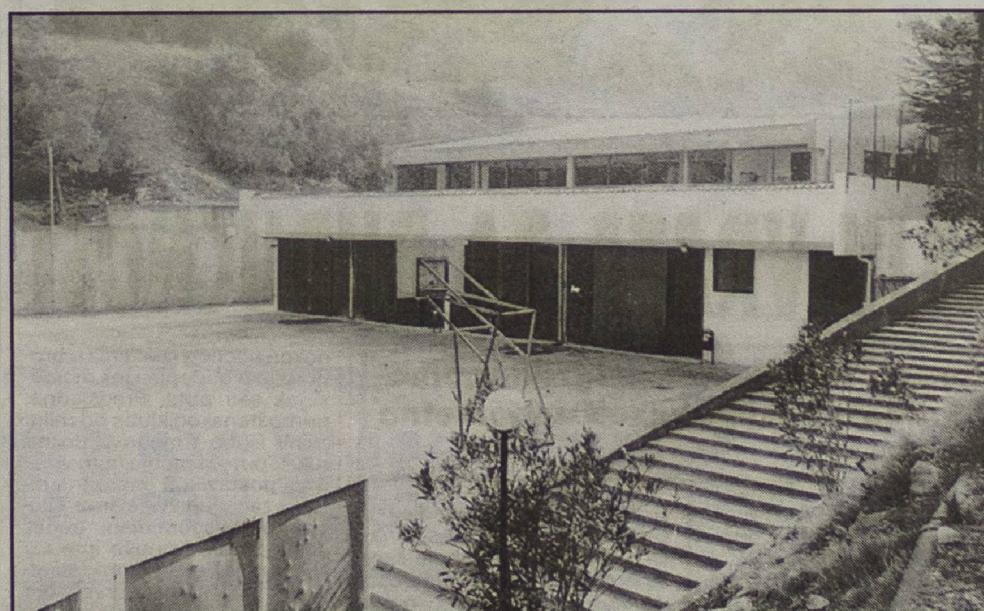
VESLAČI PONOVNO U ZATONU

Tvrtka »Žiža-Zaton« uz pomoć austrijskog partnera u obnovu sportsko-ugostiteljskog objekta, uložila 250 tisuća DEM

Hangar sagrađen u Zatonu za potrebe Mediteranskih igara 1979. godine, kojim su se koristili natjecatelji u veslačkim, kajak i kanu disciplinama, godinama je bio zanemarivan i prepušten zubu vremena. Tvrtka »Žiža-Zaton« koja je veslački kompleks zakupila od Grada Šibenika na 10 godina, morala je u cijelosti obnoviti vodovodne i elektroinstalacije, sanitarni čvor, i naravno, uređiti objekt za sportsko-ugostiteljsku namjenu.

Uz pomoć austrijskog partnera Karla Prohaske, tvrtka »Žiža-Zaton« investirala je u oronulu zgradu oko 250 tisuća DEM. U prizemlju se nalazi prostorijan hangar za veslače i kajak-kanu čamce, a iznad je uređen restoran s velikom terasom.

Jedan od ulagača je i Željko Čoga koji o planovima vezanim uz ovaj sportski kompleks kaže: »Između tvrtke »Žiža-Zaton«, njemačke veslačke reprezentacije i »Solarisa« napravljen je trojni ugovor prema kojem bi njemački sportaši koristili veslačku stazu i hangar za treninge, a »Solaris« im osigurava smještaj.

Mi kao zakupci obvezali smo se da ćemo prilikom organiziranja svih športskih aktivnosti, bilo natjecanja ili treninga u potpunosti biti na raspolaganju.

Osim za sportske, hangar planiramo koristiti i u turističke svrhe jer se u zatvoreni prostor može stalno, dakle i u toku zime, smjestiti i do tridesetak brodova. Takve mogućnosti nema na području cijele županije, pa i šire, i upravo zato planiramo uređiti prilaznu cestu za suhim vezovima i što je najvažnije, stvoriti mogućnost za trajni smještaj u objektu za oko dvadesetak gostiju.

— Osim ugostiteljskih djelatnosti, vezanih uz održavanje športskih manifestacija, na ljetnoj terasi restorana sva ke večeri svirat će glazbeni

sastavi, a posebno se pripremamo kako bismo u istom prostoru za vrijeme trajanja Međunarodnog dječjeg festivala omogućili izvođačima da dio programa prikažu i u Zatonu — ističe Čoga.

Premda iskustvima domaćih i stranih športaša staza u Zatonu najljepša je prirodna veslačka staza u Europi, i zasigurno bi bila velika šteta, kada se njezine mogućnosti ne bi iskoristile u potpunosti. U ovom slučaju, bilo bi to ne samo za potrebe športaša već i u turističko-ugostiteljske svrhe. Posebno je u tom smislu interesantan stari Dom u središtu mjesta, čijim bi se uređenjem stvorila mogućnost otvaranja mini-hotela, smještajnog kapaciteta od četrdesetak ležaja. Tim hotelom uz mogućnosti u privatnom

smještaju i Zaton bi se približio ideji malih turističkih mješta koji uz svoje prirodne ljepote, turistima mogu ponuditi i nešto više.

A da stranci puno bolje primjećuju, pa ponekad čak i bolje znaju kako, i što, u mjestu koje su izabrali za svoj odmor, svjedoči upravo ovaj primjer. Jedan od partnera u poslu obnove »hangara« austrijski je državljanin Karl Prohaska, koji već tridesetak godina ljetuje u Zatonu, upravo zbog njegove prirodne ljepote. Gospodin Prohaska niti za vrijeme agresije na Hrvatsku, nije zaboravio Zaton i pomagao je brojnim donacijama. Sada kada je rat gotov, aktivno se želi uključiti u turističko-ugostiteljsku promidžbu mješta.

A. GRCIĆ

MARIJANA BIRIN, ČLANICA TAE-KWON-DO KLUBA »SOLARIS«, ODNEĐAVNO JE SVJETSKA »LIGHT« PRVAKINJA U KICK-BOXINGU I DRUGA U DISCIPLINI SEMI-KONTAKT

DEBRECINSKO ZLATO I SREBRO ZA VODIČKU SREDNJOŠKOLSKU

niti dana godišnjeg raspusta - održavaju u hotelu Šibeniku - Solaris - pa se mirne duše može kazati da šibenske tekvandoiste nose ogromna volja i dobiti južnjački dišpet. Tae-kwon-do klub -Solaris- član je ITF Federacije, u kojoj je u Hrvatskoj sada više od 20 klubova. Iako ta selekcija osvaja značajne rezultate širom svijeta, u Hrvatskoj nažalost, nije priznata kao šport. Razlog su nešlaganja s WTF Federacijom, čiji čelnici drže monopol na tae-kwon-do u Hrvatskoj i samo utjecajem, a ne športskim rezultatima, sprječavaju službeno primanje ITF klubova u hrvatsku športsku obitelj. Prema nujama, vrlo skoro o tome bi se povoljno za ITF-ove trebao očitovati Hrvatski olimpijski odbor, ističe Dario Mihaljević, jedan od najstarijih hrvatskih tae-kwon-do borača i predsjednik Izvršnog odbora ITF-a za Hrvatsku. Iako je klubski režim podređen treninzima -Solaris- šampionki za borbe u Indiji, ne miruju niti momci Alen Šeparović, jedan je od najvjernijih u disciplini low-kick, a nije jedini u -Solaris- taboru.

B. PERIŠA

IZMEĐU JUČER I SUTRA

NOVINARSKE MUKE

SVAKO jutro ja otvaram novine, nadajući se da će pročitati nešto novo o klubu, primjerice, tko je novi trener, ali uzalud — kazivao nam je ne tako davno dočerašnji župan, a sadašnji saborski zastupnik mr. Paško Bubalo, čija je gotovo fanatična privrženost Šubićevcu svima jako dobro poznata.

Što odgovoriti gospodaru Bubalu? Što servirati čitateljima? Na Šubićevcu, Baldekinu i u Crnici nisu nijetki vapaji da im sedma sila pruži ruku u kritičnim treninzima, no kad te krize minu kao da se zaboravlja da novinari trebaju živjeti od informacije. Ne, pokupljene usput, već službeno servirane.

— Sjedim u klupskim prostorijama, a zapravo ne znam što bih vam pametno i novo prije skupštine mogao kazati — priznao nam je direktor HNK Stipe Plenčić, kad smo inzistirali na službenim informacijama u šibenskom nogometnom prvoligašu.

Ništa bolja situacija nije ni s košarkašima »Šibenika«. Malo tko može osporiti susretljivost treneru Draženu Brkoviću, ali on će vam najčešće »kako ima puno lipi stvari, koje nam ne može kazati.«

Je li izostanak stalnih, službenih kontakata između novinara i predstavnika šibenskih prvoligaških struktura? Ne, krivnja je obostrana, jer, primjerice, na Šubićevcu su tijekom prvenstva inaugurirali stalne

susrete s novinarima, na kojima je nerijetko bilo više čelnika »Šibenika« nego šibenskih športskih dopisnika. No, to nije razlog da se takva praksa ukine. Barem, zbog onih, koji među novinarama profesionalno zarađuju kruh. Činjenica je, što ne ide na hvalu prvoligašima, da od završetka sezona praktički nisu sazvane konferencije za tisak, da su se završni komentari za Baldekin i Šubićevac pisali poslije »hvatanja rukava« ili molbe za publicitetom nekih od čelnika.

A šibenski športski novinari i čelnici prvoligaša mogu razgovarati ne samo o golovima, koševima, ugovorima i sustavu natjecanja, već i o problematici rada športskih novinara u Krešimirov gradu. Već godinama uzaludna ostaje novinarska molba da im se osigura stolice blizu parketa, jer je s balkona i te kako otežano praćenje susreta, praktički se ne može vidjeti ni jedna akcija blizu aut-linije. Ništa nije bolja situacija ni na vaterpolskim utakmicama.

Novinari su prisiljeni miješati se s publikom, ne čekaju ih ni pripremljeni zapisnici s imenima sudionika susreta. U svemu je, moramo priznati, Šubićevac otiašao najdaleće. I s njegovim čelnim ljudima novinari najlakše ostvaruju suradnju. No, ostaje dvojba s početka teksta. Izostale su kakve-take informacije u razdoblju, kad se mreže ne tresu, ali kad se rješavaju bitne stvari za punu sezonu.

Ivo MIKULIĆIN

PRVI ZBIRNI PODACI O TURISTIČKOJ POSJEĆENOSTI ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE NE
OBEĆAVAJU, A TURISTIČKI DJELATNICI TVRDE:

PODACI NISU ALARMANTNI

Podaci o broju turista koji su početkom ovog mjeseca boravili na šibenskom području donijeli su i prvo razočarenje. Nema povećanja u odnosu na prošlu godinu no turistički djelatnici tvrde da su bilo kakve ocjene preuranjene. Po podacima Ureda Turističke zajednice Šibensko-kninske županije na šibenskom području 8. lipnja boravilo je 1875 gostiju, što je svega 0,7 posto više nego u istom razdoblju lani i tek 20 posto turističke posjećenosti iz 1990. godine. Najposjećenije su Vodice sa 466 turista, slijedi Murter s 262 te Primošten s 254 i Jezera u kojima su boravila 232 gosta. Najslabije su u prvim danima lipnja prošli hoteli u kojima se ukupno odmaralo svega oko 400 turista, manje nego u autokampovima u kojima ih je bilo oko 450. Najviše je turista bilo u marinama pa su se ostvarila predviđanja kako će

nautički turizam ove godine biti lokomotiva.

Sime Vlašić, direktor ureda TZ Šibensko-kninske županije, tvrdi kako te prve zbirne podatke o broju gostiju koje su počeli prikupljati ne bi trebalo katastrofично tumačiti iako priznaje da je i on očekivao više turista. Navodi, međutim, podatke o ostvarenom turističkom prometu u prvih pet mjeseci ove godine koji je za 23 posto viši nego u istom razdoblju lani. Po njegovim rješenjima, stanje će već idućeg tjedna biti sigurno puno bolje a relevantnim za ocjenu toka ovogodišnje sezone bit će tek oni od 21. lipnja pa dalje. »Za mene su, kaže Vlašić, ugodno iznenadjenje marine i autokampovi u kojima je zabilježeno oko 450 turista, a u isto vrijeme lani ih je bilo svega 150. Hoteli su zakazali, vjerojatno zbog toga što cijene nisu prilagodili tržištu i to bi trebala biti škola za iduću godi-

nu. Hotelijeri ne pridaju puno važnosti toj slabijoj posjećenosti početkom lipnja. Ivića Perković, šef prodaje u »Rivijeri«, kaže da su zadovoljni rezultatima koje su do sada ostvarili hoteli »Imperijal« i »Miran« i da je to u granicama očekivanja. Prodaja na njemačkom i austrijskom tržištu ide bolje nego lani, dobre su i najave s talijanskog tržišta. Čeha će biti manje jer im naše cijene ne odgovaraju ali

za sada nemaju otkaza ugođenih aranžmana na četvrtak tržištu o čemu se u poslednje vrijeme govori. U »Rivijeri« i dalje planiraju da će ova godina ostvariti 60 posto više noćenja nego lani. Po Perkovićevim rješenjima za bolje rezultate u predsezoni bio bi važan povratak na tržište Velike Britanije, Skandinavije i Francuske odakle se prije rata regrutirao velik broj turista u predsezoni. Rade Parat, šef prodaje hotelskog poduzeća

»Solaris«, u kojem su na dan 8. lipnja boravila svega 24 gosta, također ne vidi ništa alarmantno u podacima o turističkoj posjećenosti jer je tako bilo i lani. U »Solarisu« sezona, kaže on, počinje 13. lipnja. On potvrđuje da je buking slabiji nego što su očekivali, ali tomu su uzrok visoke cijene ne samo aranžmana nego i u izvanpansionskoj potrošnji i drugi sistemske probleme koji pogadaju hrvatski turizam. D.F.

KORZIKANSKO PUTOVANJE NOGOMETĀ ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

Predstavnici škole nogometā »Padri Silvestre« sa Sardinije

Igrači i uprava NK »Mihovil«, sportski zanesenjak i rodoljub Ante Kovačević stoji drugi zdesna

TURNIRI KOJI OTVARAJU VRATA ZA BUDUĆNOST

Na dva nogometna turnira sudjelovali su igrači iz Šibenika, Knina, Drniša i Primoštena i pokazali nogometno znanje, i sportsko ponašanje

Mješavina francuskog i talijanskog jezika, kojim govore Korzikanci svakog putnika može pomalo zbuniti, ali je za to zbog engleskih grijeha taj jezik gotovo zabranjen. Stanovnici otoka ne zaboravljaju generala Nelsona i Napoleone poraze.

Problemi lokalnih netrpeljivosti, koje su prije bile prisutne i između Bastije i Ajaccia kao dva najveća korzikanska grada, u prvi plan su stavili Corte, gradić sa oko osam tisuća stanovnika i tri tisuće studenata. Taj je grad smješten u kotlini između planina visokih do 2700 metara, tako da je kiša svakoga dana sasvim uobičajena pojava.

U starom dijelu grada mlađih smješten je trgovачki centar s brojnim suvenirnicama i trgovinama primarnih turista. Izgled kafića sve nas je iznenadio jer smo očekivali veću raskoš i bolju uređenosť: a kad tamo — na stolovima nema pepeljara, stolice su bez jastuka i naslonjača, a stolovi bez stolnjaka. Za naše pojmove vrlo neuobičajeno.

Korzo - otok, koji sa svojih 260 tisuća stanovnika čini ekonomski jedno od najjačih prostora Francuske usmjeren je na turizam što se moglo vidjeti odmah nakon izlaska s trajekta u Bastiju. Kolone Čeha, Nijemaca, Talijana, Švicarača i drugih turista, za Korzance su pokazatelj kako je sezona već odavno počela.

Korzo - otok, koji sa svojih 260 tisuća stanovnika čini ekonomski jedno od najjačih prostora Francuske usmjeren je na turizam što se moglo vidjeti odmah nakon izlaska s trajekta u Bastiju. Kolone Čeha, Nijemaca, Talijana, Švicarača i drugih turista, za Korzance su pokazatelj kako je sezona već odavno počela.

Kako je kazao jedan od Primoštenaca mi smo možda, previše opterećeni detaljima, dok je Korzikancima važnija kako žive.

Domaćin, koji je pomogao da ekipa iz Šibensko-kninske županije igraju na Korzici, Šibenčanin Ante Knežević već 30 godina živi na otoku. Upoznajemo i Bastiju, u kojoj igraju »Mihovil« i »Dinara« iz Knina, a rezultati na kraju ipak ostaju manje važni. Bastija je grad smješten na moru, okružen plažama i uobičaen starim kafićima i marinama s bezbroj kafića i restorana.

Tu, na košarkaškom turniru upoznajem sestre Natašu i Elzu Romić, čiji je otac rođen u okolini Dubrovnika. Razgovaramo malo hrvatski, ali i francuski jer one nažalost ne govore jezik svog oca, ali po nešto razumiju. Ovo ljeto se spremaju prvi put ljetovati na našoj obali. Obje igraju u klubu »Nica«, a 17-godišnja Nataša želi i nakon srednje škole nastaviti s košarkom. Treniraju triput tjedno i uspijevaju uskladiti sve svoje obaveze.

U nedjelju i ponедјeljak uslijedio je rasplet za sve naše ekipe. Drnišani imaju šanse proći u finale, ali nažalost, u polufinalnoj utakmici gube s 2:0 i na kraju se potuku isprovocirani startom jednog francuskog igrača.

U ponedjeljak je za Korzianke katolički blagdan, pa sve ono što smo propustili kupiti u subotu u nekoliko otvorenih suvenirica pokušavaju nadoknaditi. Zadnjeg dana turnira susrećem Marina Murgiju, koji vodi školu nogometu u Sant Eleni na Sardiniji. On kaže kako svake godine za uzrast od 6 do 14 godina na kraju školske godine, koja završava početkom srpnja, organiziraju turnir međunarodnog značaja. I Primoštenci će sljedeće godine s najmlađom ekipom na Sardiniju.

Nakon finala, u 19 sati, doljda pehar i iznenadjenje jer Primoštenci dobivaju pehar za »fair play«, a Drnišani su trećeplasirani.

Ceka nas povratak kući i put trajektom od sedam i pol sati do Savane. U autobusu,

nakon noćnog spavanja u brodu slijedi budjenje i još dvadesetak sati puta. Predsjednik primoštenskog kluba od milja zvani Bobo i njegova desna ruka Tome skraćuju nam vrijeme i postavljaju nagradna pitanja začinjena vicevima. Najviše puta spominjani trener Joško dobio je novo ime i u skladu sa groznicom svjetskog nogometnog prvenstva postao je »Ciro majstor« što je htio-ne htio, morao prihvati. Prisjećamo se proteklih dana i svega što ćemo pamtit - od pokušaja uživanja u korzikanskim piću »pastis«, mješavini mente uz dodatak vođe, do organizatora turnira, koji su nas od početka toplo primili.

Slike dječaka od kada prododaju užimaju loptu i treniraju, igraši u svakom mjestu i briga za mlade ono je za što nama još treba vremena. Nedostatak novca, kao ispriku za sve neuspjehe i neostvarene želje, najbolje su pokazali Primoštenci, koji su prije pet godina osnovali klub, a finansira ga svega nekoliko zaljubljenika u nogomet. Stotinjak djece s loptom najbolje su jamstvo da nam mladež ide pravim putem. Stoga je i pehar za sportsko ponašanje dobar početak za budućnost primoštenskog nogometa.

Zabilježila i snimila: Simeona PANCIROV

Rusi dolaze u Dalmaciju

Nekoliko studijskih grupa te novinara iz Rusije koji su ove godine posjetili Dalmaciju najavili su zanimanje Rusija za ljetovanje u Hrvatskoj. Sibenska agencija »Valtours« preko agencije »Ascent-travel« radi s russkim tržištem i njeni predstavnici potvrđuju povećano zanimanje ruskih turista za naše turističke destinacije. Od sredine ovog tjedna profunkcionirat će charter linija Moskva-Split koju je agencija »Ascent-travel« zakupila i održavat će se jednom tjedno. Isprava su bili planirali pedesetak mjestra a sada su to potvrdili na osamdeset zbog velikog interesa ruskih turista. Oni će preko agencije »Valtours« boraviti u Bolu te u Primoštenu, Solarsu i Vodicama. U posljednje vrijeme počeli su zaupljavati i privatne apartmane i to neki i na mjesec dana. Po rješenju Branka Marottija, suvlasnika »Valtoursa«, računaju da će ove godine na taj način Dalmaciju posjetiti najmanje 1000 ruskih turista. Poznavajući naše predrasude prema gostima koji dolaze iz nekadašnjeg istočnog bloka hoćemo li ponoviti greške koje smo napravili prema češkim turistima? Branko Marotti ne vjeruje da će se to dogoditi jer ruski su se turisti koji dolaze s dolarima pokazali kao odlični potrošači koji ne pitaju za cijenu. U Italiji i Španjolskoj oni se ubrajaju među najbrojnije turiste.

Agencija »Valtours« ove godine dobro radi i na talijanskim tržištem i smatraju da će upravo Talijani ove godine kod nas spasiti turističku sezonu.

Za našeg razgovora sa Šimom Vlašićem, direktorom Ureda županijske Turističke zajednice, telefonom ga je nazvao predstavnik HTZ-a u Budimpešti koji mu je ispričao kako iz Madarske već suda svakog tjedna ima tridesetak charter letova u Grčku i osam u Španjolsku. Ta zemlja očito znaju kako pridobiti gosta i za njihovih hotelijera i ostalih turističkih djelatnika stope s različitim subvencijama i potporom njihove države i jaka turistička strategija.